

Kwartalnik policyjny

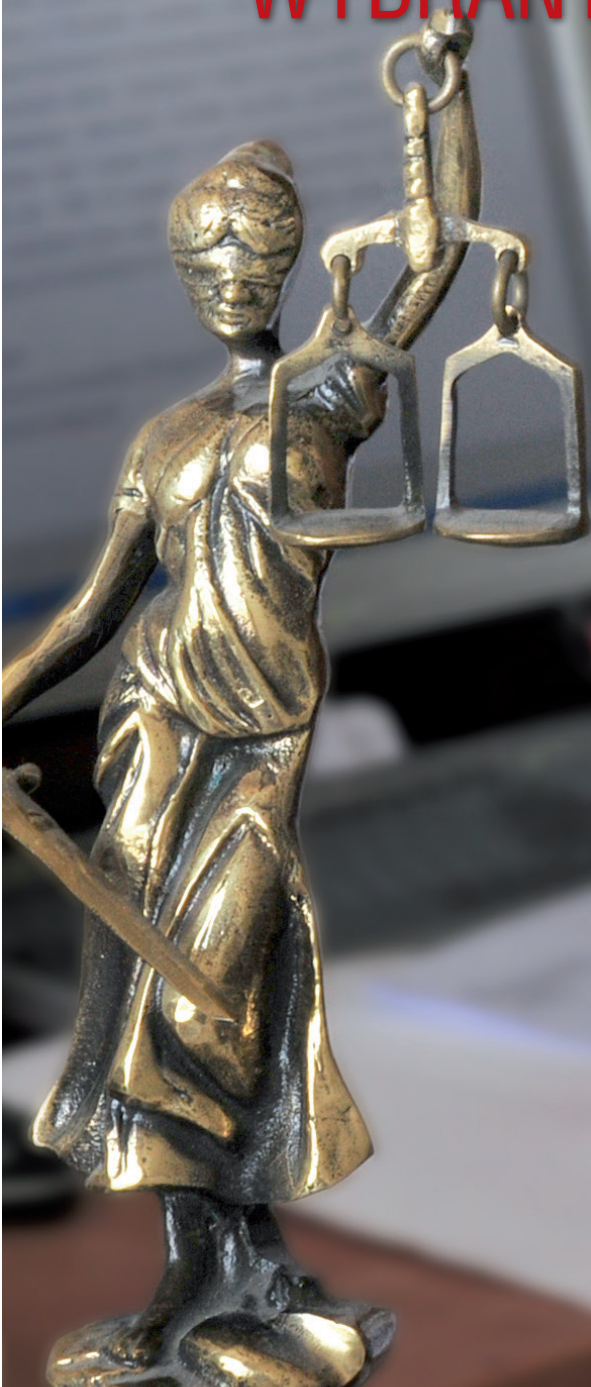
CZASOPISMO
CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE

Nr 4(35)/2015
Rok IX
ISSN 1898-1453

PORÓWNANIE WYBRANYCH INSTYTUCJI

z ustaw
Kodeks
postępowania karnego
i Kodeks
postępowania w sprawach
o wykroczenia

DODATEK SPECJALNY

Kwartalnik policyjny

CZASOPISMO CENTRUM SZKOLENIA POLICJI W LEGIONOWIE I CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ W MIŃSKU MAZOWIECKIM

Adres redakcji: ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo
sekretariat: (22) 605-33-72, faks: (22) 605-35-80,
e-mail: kwartalnik@csp.edu.pl

Wydawca: Centrum Szkolenia Policji

Redaktor naczelny: insp. Anna Rosół,
tel. 605-32-35; anna.rosol@csp.edu.pl

Zastępcy redaktora naczelnego:

płk dr Robert Pawlicki
podinsp. Tomasz Wewiór
mł. insp. Tomasz Piechowicz
nadkom. Agnieszka Gorzałczyńska-Mróz

Sekretarz redakcji: Małgorzata Reks-Stabach

Zespół redakcyjny:

podinsp. dr Beata Grubska
podinsp. Hanna Grochowska (rzecznik prasowy CSP)
kom. Marcei Śmiałek
kom. Roman Majewski

Zdjęcie na okładce: Sylwia Guzowska (KGŻW)

Projekt okładki: Wioleta Kaczańska

Skład DTP: Lilianna Łątka, Małgorzata Reks-Stabach

Korekta: Anna Krupecka-Krupińska

Nakład: 1000 egz.

Dodatek specjalny zamknięto 4.12.2015 r.

RADA NAUKOWA

Przewodniczący rady:

Komendant CSP insp. dr **Roman STAWICKI**

Zastępca przewodniczącego rady:

Komendant CSŻW płk dr hab. **Piotr PŁONKA**

Członkowie rady:

Rektor Pedagogium – Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie
prof. dr hab. **Marek KONOPCZYŃSKI**;

Prorektor ds. zasobów ludzkich i kształcenia ustawicznego
Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr hab. **Tadeusz TOMASZEWSKI**;

Kierownik Katedry Edukacji Międzykulturowej Wydziału Pedagogiki
i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku
prof. zw. dr hab. **Jerzy NIKITOROWICZ**;

Kierownik Zakładu Polityki Edukacyjnej Instytutu Pedagogiki
Akademii Pedagogiki Specjalnej dr hab. prof. APS **Janusz GĘSICKI**;

Kierownik Zakładu Pedagogiki Resocjalizacyjnej IPSiR UW
prof. dr hab. **Lesław PYTKA**;

prof. zw. dr hab. **Jerzy NIEMIEC**, Niepaństwowa Wyższa Szkoła
Pedagogiczna w Białymstoku;

dr hab. prof. UMK **Jacek BLESZYŃSKI**, Katedra Psychopedagogiki Specjalnej Wydziału Nauk
Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;

Starosta Legionowski **Robert WRÓBEL**;

Zastępca Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia SG w Koszalinie
płk SG **Jarosław SUSZEK**;

Komendant Szkoły Policji w Katowicach insp. **Jarosław KALETA**;

Komendant Szkoły Policji w Pile insp. **Jerzy POWIECKI**;

Komendant Szkoły Policji w Słupsku insp. **Jacek GIL**

WSTĘP

Przedmiotem niniejszej publikacji jest porównanie wybranych instytucji z ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.).

W ostatnim okresie ustawodawca wprowadził istotne nowelizacje przepisów prawa procesowego. Jednocześnie na rynku pozycji wydawniczych brak było opracowania zawierającego komparatystyczne ujęcie tematu. Informacje umieszczone w przejrzystej, czytelnej tabeli – jako porównanie instytucji prawnych z ustaw – zostały przygotowane w celu usystematyzowania wiedzy z prawa karnego procesowego. Szczególną uwagę zwrócono na instytucje dotyczące etapu postępowania przygotowawczego oraz czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia. Świadomość istotnych odrębności proceduralnych oraz prawidłowe zrozumienie zagadnień dotyczących tej tematyki stanowią gwarancję poprawnego wykonywania obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy Policji.

Autor wyraża nadzieję, że niniejsze opracowanie okaże się przydatne dla praktyków, a także stanie się pomocą dla wszystkich, którzy są zainteresowani pogłębieniem swojej wiedzy z zakresu prawa karnego procesowego dotyczącego przestępstw i wykroczeń.

Poniższa tabela przedstawia wybrane, najistotniejsze z punktu widzenia służby funkcjonariuszy Policji, instytucje prawne opisane w ustawach Kodeks postępowania karnego i Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Dotyczą one postępowania przygotowawczego oraz sądowego w sprawie o przestępstwo, a także czynności wyjaśniających oraz postępowania sądowego w sprawie o wykroczenie.

W celu ułatwienia przyswojenia wiadomości, oprócz wskazania różnicy, ponadto zostały przytoczone odpowiednie przepisy prawa dotyczące danego zagadnienia.

W opracowaniu uwzględniono stan prawny obowiązujący w dniu 1 października 2015 r.

Autor

SPIS TREŚCI

1. Podstawowe akty prawne [3].
2. Stosowanie regulacji z ustawy Kodeks postępowania karnego [3].
3. Czyny będące podstawą prowadzenia postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [3].
4. Odpowiedzialność karna [3].
5. Tryby ścigania czynów zabronionych [3].
6. Cele postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [3].
7. Zasada legalizmu [4].
8. Zasada oportunistu (in. celowości karania) [4].
9. Obowiązek zawiadomienia o przestępstwie/wykroczeniu [4].
10. Przesłanki ujemne postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [4].
11. Zasada informacji prawnej [5].
12. Rodzaje postępowań [5].
13. Postępowanie nakazowe [5].
14. Postępowanie przyspieszone [5].
15. Pozostałe tryby szczególne, postępowania skrócone [6].
16. Postępowanie przygotowawcze [6].
17. Organy postępowania przygotowawczego [7].
18. Czas trwania postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [7].
19. Sposób dokumentowania czynności [7].
20. Możliwość sporządzenia tzw. wspólnego protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej [8].
21. Organy postępowania sądowego I instancji [9].
22. Skład sądu [9].
23. Umorzenie rejestrowe [9].
24. Udział czynnika społecznego [9].
25. Strony postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [10].
26. Strony postępowania sądowego w sprawie o przestępstwo/wykroczenie [10].
27. Oskarżyciel publiczny [10].
28. Uprawnienie prokuratora do bycia oskarżycielem publicznym [10].
29. Osoba, przeciwko której prowadzi się czynności w ramach postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających/postępowania sądowego [10].
30. Uprawnienie do otrzymania na piśmie uzasadnienia zarzutów [11].
31. Udostępnienie akt postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [11].
32. Forma udokumentowania udostępnienia akt postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających [11].
33. Definicja pokrzywdzonego [12].
34. Termin na zgłoszenie przez pokrzywdzonego chęci działania jako strona postępowania sądowego w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego [12].
35. Niezamieszczanie w protokole danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w czynności (tzw. anonimizacja) [12].
36. Skarga [13].
37. Materiały dołączane do skargi przez oskarżyciela publicznego [13].
38. Inne decyzje procesowe niż skarga [13].
39. Podmiot uprawniony do wniesienia i cofnięcia skargi, odstąpienie od oskarżenia [14].
40. Udział stron w postępowaniu sądowym [14].
41. Obrona obligatoryjna [15].
42. Podmiot uprawniony do korzystania z pomocy obrońcy, maksymalna liczba obrońców [15].
43. Obrona z urzędu [15].
44. Pełnomocnik, maksymalna liczba pełnomocników [15].
45. Podmiot uprawniony do korzystania z pomocy pełnomocnika [16].
46. Przedstawiciel organizacji społecznej [16].
47. Prawo do odmowy składania zeznań, odmowy odpowiedzi na pytanie, wnioszek o zwolnienie z obowiązku składania zeznań [16].
48. Zakazy dowodowe [17].
49. Zasada kontradiktoryjności (in. sporności) [18].
50. Wywiad środowiskowy [18].
51. Kontrola i utrwalanie rozmów [18].
52. Oględziny i otwarcie zwłok [19].
53. Wyjęcie zwłok z grobu [20].
54. Świadek anonimowy [20].
55. Świadek koronny [21].
56. Środki zapobiegawcze [21].
57. Środki przymusu [21].
58. Przesłanki zatrzymania osoby [21].
59. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie [21].
60. Zwolnienie z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” [22].
61. Zwolnienie z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji [22].
62. Powołanie biegłych psychiatrów orzekających o stanie poczytalności oskarżonego/obwinionego [23].
63. Obserwacja w zakładzie leczniczym [23].
64. Przesłanki przeszukania [24].
65. Doręczenie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy [24].
66. Doręczenie zatwierdzenia przeszukania [24].
67. Podstawa prawna zatrzymania osoby [24].
68. Czas zatrzymania [25].
69. Zasady stosowania kar porządkowych [25].
70. Przerwa w rozprawie [25].
71. Zawieszenie postępowania sądowego [26].
72. Uzasadnienie wyroku [26].
73. Odszkodowanie za niesłuszne pozbawienie wolności itp. [27].
74. Środki pozakarne [27].
75. Odmowa wszczęcia postępowania sądowego z powodu zastosowania innej reakcji karnej [27].
76. Umorzenie absorpcyjne [27].
77. Postępowanie mandatowe [28].
78. Warunkowe umorzenie postępowania [28].
79. Koszty postępowania [28].
80. Termin do wniesienia apelacji [28].

PORÓWNANIE WYBRANYCH INSTYTUCJI

z ustaw Kodeks postępowania karnego i Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
1. Podstawowe akty prawne	
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.)	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.)
2. Stosowanie regulacji z ustawy Kodeks postępowania karnego	
Przepisy ustawy Kodeks postępowania karnego stosuje się wprost (art. 1–673 kpk).	<p>Art. 1 § 1 kpw. Postępowanie w sprawach o wykroczenia toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.</p> <p>§ 2. W postępowaniu, o którym mowa w § 1, przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się jedynie, gdy niniejszy kodeks tak stanowi.</p> <p>Przepisy ustawy kpk stosuje się albo stosuje odpowiednio w przypadku recypowania, czyli odesłania do odpowiedniego stosowania. Przepisy artykułów z ustawy kpk, które stosuje się lub stosuje się odpowiednio wymienione są w następujących artykułach ustawy kpw: 8, 11 § 1, 16 § 1, 19, 20 § 3, 22, 23 § 2, 24 § 2, 25 § 3, 26 § 5, 27 § 5, 28 § 2, 30 § 2, 32 § 5, 37 § 11, 37 § 13, 37b § 1, 38 § 1, 39 § 1, 39 § 2, 41 § 1, 41 § 5, 42, 43, 44 § 5, 45 § 2, 46 § 3, 47 § 3, 54 § 5, 54 § 8, 54 § 9, 66 § 4, 69, 70 § 5, 78, 81, 82 § 1, 82 § 7, 86 § 3, 92a pkt 5, 94 § 1, 109 § 2, 112, 113 § 1, 116, 116a, 116b § 1, 119.</p>
3. Czyny będące podstawą prowadzenia postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
Przestępstwa z ustawy Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz z ustaw szczególnych.	Wykroczenia z ustawy Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2015 r. poz. 1094, z późn. zm.) oraz z ustaw szczególnych.
4. Odpowiedzialność karna	
<p>Art. 1 § 1 kk. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.</p> <p>§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.</p> <p>§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.</p>	<p>Art. 1 § 1 kw. Odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 złotych lub nagany.</p> <p>§ 2. Nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.</p>
5. Tryby ścigania czynów zabronionych	
Przestępstwa ścigane są w trybie: 1) publicznoskargowym : – z urzędu, – na wniosek: a) w trybie względnie wnioskowym, b) w trybie bezwzględnie wnioskowym, 2) albo prywatnoskargowym .	Wykroczenia ścigane są w trybie: 1) z urzędu , 2) albo na żądanie .
6. Cele postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Art. 2 § 1 kpk. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:</p> <p>1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba, której nie udowodniono winy, nie poniosła tej odpowiedzialności,</p> <p>2) przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego,</p>	Art. 2 § 1 kpk recypowany został przez art. 8 kpw , co oznacza, że stosuje się go odpowiednio .

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
3) zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności, 4) rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie.	
7. Zasada legalizmu	
<p>Art. 10 § 1 kpk. Organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia – o czyn ścigany z urzędu.</p> <p>§ 2. Z wyjątkiem wypadków określonych w ustawie lub w prawie międzynarodowym nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo.</p>	Nie obowiązuje, obowiązuje natomiast zasada oportunistu (in. celowości karania).
8. Zasada oportunistu (in. celowości karania)	
Nie obowiązuje, obowiązuje natomiast zasada legalizmu.	<p>Art. 41 kw. W stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.</p> <p>Art. 61 § 1 kpw. Można odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć, także wtedy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w sprawie o ten sam czyn, jako mający jednocześnie znamiona przestępstwa i wykroczenia, postępowanie karne zostało już prawomocnie zakończone orzeczeniem skazującym lub toczy się postępowanie karne z oskarżenia publicznego; 2) wobec sprawcy zastosowano środek oddziaływania w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi lub ostrzeżenia albo środek przewidziany w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej, a środek ten jest wystarczającą reakcją na wykroczenie.
9. Obowiązek zawiadomienia o przestępstwie/wykroczeniu	
<p>W ustawie kpk przewidziano prawny lub społeczny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie.</p> <p>Art. 304 § 1 kpk. Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148 § 2a–2c oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie przewidziany jest ponadto w art. 240 kk.</p> <p>Art. 240 § 1 kk. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, 118a, 120–124, 127, 128, 130, 134, 140, 148, 163, 166, 189, 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p>	<p>W ustawie kpw nie nałożono na żaden podmiot obowiązku zawiadomienia o wykroczeniu.</p>
10. Przesłanki ujemne postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Art. 17 § 1 kpk. Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia, 2) czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa, 3) społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, 4) ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze, 5) oskarżony zmarł, 6) nastąpiło przedawnienie karalności, 7) postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się, 	<p>Art. 5 § 1 kpw. Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia; 2) czyn nie zawiera znamion wykroczenia albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia wykroczenia; 3) ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze; 4) nastąpiło przedawnienie orzekania; 5) obwiniony zmarł; 6) obwiniony jest: <ol style="list-style-type: none"> a) uwiaryzelnionym w Rzeczypospolitej Polskiej, szefem przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa obcego,

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>8) sprawca nie podlega orzecznictwu polskich sądów karnych, 9) brak skargi uprawnionego oskarżyciela, 10) brak wymaganego zezwolenia na ściganie lub wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, chyba że ustawa stanowi inaczej, 11) zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie.</p>	<p>b) osobą należącą do personelu dyplomatycznego tego przedstawicielstwa, c) osobą należącą do personelu administracyjnego lub technicznego tego przedstawicielstwa, d) członkiem rodziny osób wymienionych w lit. a–c i pozostaje z nimi we wspólnocie domowej, e) inną osobą korzystającą z immunitetu dyplomatycznego, na podstawie ustaw, umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych, f) kierownikiem urzędu konsularnego lub innym urzędnikiem konsularnym państwa obcego albo inną osobą zrównaną z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych; 7) obwiniony z mocy przepisów szczególnych nie podlega orzecznictwu na podstawie niniejszego kodeksu; 8) postępowanie co do tego samego czynu obwinionego zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte, toczy się; 9) brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela albo żądania ścigania pochodzącego od osoby uprawnionej lub zezwolenia na ściganie, gdy ustawa tego wymaga; 10) zachodzi inna okoliczność wyłączająca z mocy ustawy orzekanie w postępowaniu na podstawie niniejszego kodeksu.</p>
11. Zasada informacji prawnej	
<p>Art. 16 § 1 kpk. Jeżeli organ prowadzący postępowanie jest obowiązany pouczyć uczestników postępowania o ciążyących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach, brak takiego pouczenia lub mylne pouczenie nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych dla uczestnika postępowania lub innej osoby, której to dotyczy. § 2. Organ prowadzący postępowanie powinien ponadto w miarę potrzeby udzielać uczestnikom postępowania informacji o ciążyących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach także w wypadkach, gdy ustawa wyraźnie takiego obowiązku nie stanowi. W razie braku takiego pouczenia, gdy w świetle okoliczności sprawy było ono nieodzowne, albo mylnego pouczenia, stosuje się odpowiednio § 1.</p>	<p>Art. 16 kpk jest recypowany przez art. 8 kpw, co oznacza, że stosuje się go odpowiednio. W praktyce oznacza to, że uczestnikom czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia (postępowania sądowego w sprawach o wykroczenia) przekazuje się inne informacje o ciążyących obowiązkach i o przysługujących im uprawnieniach niż na gruncie ustawy kpk (w tym wręcza się także inne formularze procesowe – np. druk procesowy pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach dla pokrzywdzonego, świadka czy osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie).</p>
12. Rodzaje postępowań	
<p>1) zwyczajne, 2) w sprawach z oskarżenia prywatnego – rozdział 6 kpk – Oskarżyciel prywatny (art. 59–61 kpk), rozdział 52 kpk – Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego (art. 485–499 kpk), 3) nakazowe – rozdział 53 kpk (art. 500–507 kpk), 4) przyspieszone – rozdział 54a kpk (art. 517a–517j kpk).</p>	<p>Art. 2 § 1 kpw. Orzekanie następuje w postępowaniu: 1) zwyczajnym; 2) przyspieszonym; 3) nakazowym. § 1a. Orzekanie w postępowaniu zwyczajnym następuje wówczas, gdy brak jest podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu przyspieszonym albo nakazowym. § 2. W wypadkach wskazanych w ustawie i na zasadach w niej określonych uprawniony organ może nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego.</p>
13. Postępowanie nakazowe	
<p>Zasady dotyczące postępowania nakazowego uregulowane są w rozdziale 53 kpk (art. 500–507 kpk).</p> <p>Przesłanka ujemna postępowania nakazowego na gruncie kpk: Art. 501 kpk. Wydanie wyroku nakazowego jest niedopuszczalne: 1) (uchylony), 2) w sprawie z oskarżenia prywatnego, 3) jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 79 § 1.</p>	<p>Zasady dotyczące postępowania nakazowego uregulowane są w rozdziale 16 kpw (art. 93–94 kpw). Ponadto zgodnie z przepisem art. 94 § 1 kpw – do wyroku nakazowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 504 i 505 z wyłączeniem zdania drugiego, a także art. 506 § 1–3, § 5 i 6 Kodeksu postępowania karnego.</p> <p>Przesłanka ujemna postępowania nakazowego na gruncie kpw: Art. 93 § 4 kpw. Postępowanie nakazowe jest niedopuszczalne, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 21 § 1.</p>
14. Postępowanie przyspieszone	
<p>Zasady dotyczące postępowania przyspieszonego są uregulowane w rozdziale 54a kpk (art. 517a–517j kpk).</p>	<p>Zasady dotyczące postępowania przyspieszonego są uregulowane w rozdziale 18 kpw (art. 89–92a kpw).</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>Rodzaj spraw rozpoznawanych w toku postępowania przyspieszonego na gruncie kpk:</p> <p>Art. 517b § 1 kpk. W postępowaniu przyspieszonym mogą być rozpoznawane sprawy, w których prowadzi się dochodzenie, jeżeli sprawca został ujęty na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub bezpośrednio potem, zatrzymany oraz w ciągu 48 godzin doprowadzony przez Policję i przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym, zwanym dalej „wnioskiem o rozpoznanie sprawy”.</p> <p>§ 2. Postępowanie przyspieszone toczy się w trybie publicznoskargowym także o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego, jeżeli miały one charakter chuligański.</p>	<p>Rodzaj spraw rozpoznawanych w toku postępowania przyspieszonego na gruncie kpw:</p> <p>Art. 90 § 1 kpw. Postępowanie przyspieszone stosuje się do osób niemających stałego miejsca zamieszkania lub miejsca stałego pobytu, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że rozpoznanie sprawy w postępowaniu zwyczajnym będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione.</p> <p>§ 2. Postępowanie przyspieszone stosuje się również do osób przebywających jedynie czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że rozpoznanie sprawy w postępowaniu zwyczajnym będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione.</p> <p>§ 3. Postępowanie przyspieszone stosuje się także wobec sprawców wykroczeń popełnionych w związku z imprezą masową, określoną w przepisach o bezpieczeństwie imprez masowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, określonych w art. 50, 51 i 52a Kodeksu wykroczeń; 2) przeciwko mieniu i urządzeniom użytku publicznego, określonych w art. 124 i 143 Kodeksu wykroczeń. <p>§ 4. Postępowanie przyspieszone stosuje się ponadto, gdy ustawa tak stanowi.</p> <p>§ 5. Postępowania przyspieszonego nie stosuje się wobec osób podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.</p> <p>Należy dodać, że z dniem 26 listopada 2015 r. na mocy ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1707) art. 90 § 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, określonych w art. 50, art. 50a, art. 51 i art. 52a Kodeksu wykroczeń;”.</p>
15. Pozostałe tryby szczególne, postępowania skrócone	
<ol style="list-style-type: none"> 1) w przedmiocie warunkowego umorzenia (art. 336, art. 341, art. 342, 414, 415, art. 422, art. 444, art. 454 kpk), 2) w przedmiocie skazania bez przeprowadzania rozprawy (art. 335 kpk), 3) w przedmiocie skazania bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 338a, art. 387 kpk). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) w przedmiocie skazania bez przeprowadzania rozprawy (art. 58, art. 64 kpw), 2) w przedmiocie skazania bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 72–73 kpw).
16. Postępowanie przygotowawcze	
<p>Formy postępowania przygotowawczego to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śledztwo, 2) dochodzenie. <p>Dział VII kpk Postępowanie przygotowawcze (art. 297–336 kpk)</p> <p>Przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania przygotowawczego, w przypadku prowadzenia postępowania sprawdzającego, zgodnie z przepisem art. 307 § 1 kpk, jeżeli zachodzi potrzeba, można zażądać uzupełnienia w wyznaczonym terminie danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. W tym wypadku postanowienie o wszczęciu śledztwa (dochodzenia) albo o odmowie wszczęcia należy wydać najpóźniej w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia.</p> <p>Z kolei w przypadku prowadzenia czynności w niezbędnym zakresie (in. czynności niecierpiących zwłoki) – zgodnie z przepisem art. 308 § 5 kpk – czynności te mogą być dokonywane tylko w ciągu 5 dni od dnia pierwszej czynności. Zgodnie z przepisem art. 308 § 6 kpk – czas trwania śledztwa lub dochodzenia liczy się od dnia pierwszej czynności.</p>	<p>Nie występuje, jego funkcję pełnią czynności wyjaśniające.</p> <p>Dział VII kpw Czynności wyjaśniające (art. 54–56a kpw)</p> <p>Czynności wyjaśniające nie są sformalizowane tak jak postępowanie przygotowawcze. Nie wydaje się m.in. postanowienia o wszczęciu czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie. Zgodnie z przepisem § 25 Zarządzenia nr 323 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie metodyki wykonywania przez Policję czynności administracyjno-porządkowych w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców (Dz. Urz. KGP z 2008 r. Nr 9, poz. 48, z późn. zm) – kierownik jednostki lub kierownik komórki jest obowiązany spowodować zarejestrowanie sprawy w RsoW niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wiadomości o popełnieniu wykroczenia. Zgodnie z przepisem art. 54 § 1 kpw – czynności wyjaśniające w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu. Powinny one być zakończone w ciągu miesiąca od ich podjęcia.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
17. Organy postępowania przygotowawczego	
<p>Organami postępowania przygotowawczego są przede wszystkim: Prokurator, Policja, sąd (np. w zakresie zastosowania tymczasowego aresztowania).</p> <p>Art. 311 § 1 kpk. Śledztwo prowadzi prokurator.</p> <p>§ 2. Prokurator może powierzyć Policji przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa; w wypadkach określonych w art. 309 pkt 2 i 3 można powierzyć Policji jedynie dokonanie poszczególnych czynności śledztwa.</p> <p>Art. 312 kpk. Uprawnienia Policji przysługują także:</p> <p>1) organom Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Celnej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Żandarmerii Wojskowej, w zakresie ich właściwości,</p> <p>2) innym organom przewidzianym w przepisach szczególnych.</p> <p>Art. 325a § 1 kpk. Dochodzenie prowadzi Policja lub organy, o których mowa w art. 312, chyba że ze względu na wagę lub zawilość sprawy prokurator postanowi o prowadzeniu w sprawie własnego dochodzenia.</p> <p>Art. 325d kpk. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami określi, w drodze rozporządzenia, organy uprawnione obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organy uprawnione do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakres spraw zleconych tym organom, mając na uwadze określony przez ustawę zakres kompetencji tych organów.</p>	<p>Postępowanie przygotowawcze nie występuje. Czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie mogą być prowadzone przez Policję i inne organy określone w kpw oraz w innych ustawach. Ponadto Policja i inne uprawnione organy mogą nakładać karę grzywny w drodze mandatu karnego kredytowanego, gotówkowego lub zaocznego.</p>
18. Czas trwania postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Art. 325i § 1 kpk. Dochodzenie powinno być ukończone w ciągu 2 miesięcy. Prokurator może przedłużyć ten okres do 3 miesięcy, a w uzasadnionych wypadkach – na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż rok. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, prokurator bezpośrednio przełożony nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym dochodzenie może przedłużyć jego okres na dalszy czas oznaczony.</p> <p>Art. 310 § 1 kpk. Śledztwo powinno być ukończone w ciągu 3 miesięcy.</p> <p>§ 2. W uzasadnionych wypadkach okres śledztwa może być przedłużony na dalszy czas oznaczony przez prokuratora nadzorującego śledztwo lub prokuratora bezpośrednio przełożonego wobec prokuratora, który prowadzi śledztwo, nie dłuższy jednak niż rok. W szczególnie uzasadnionych wypadkach właściwy prokurator nadrzędny nad prokuratorem nadzorującym lub prowadzącym śledztwo może przedłużyć jego okres na dalszy czas oznaczony.</p>	<p>Art. 54 § 1 kpw. W celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie oraz zebrania danych niezbędnych do sporządzenia takiego wniosku, Policja z urzędu przeprowadza czynności wyjaśniające. Czynności te w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu. Powinny one być zakończone w ciągu miesiąca od ich podjęcia.</p>
19. Sposób dokumentowania czynności	
<p>Art. 143 § 1 kpk. Spisania protokołu wymagają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przyjęcie ustnego zawiadomienia o przestępstwie, wniosku o ściganie i jego cofnięcie, 2) przesłuchanie oskarżonego, świadka, biegłego i kuratora, 3) dokonanie oględzin, 4) dokonanie otwarcia zwłok oraz wyjęcie zwłok z grobu, 5) przeprowadzenie eksperymentu, konfrontacji oraz okazania, 6) przeszukanie osoby, miejsca, rzeczy i systemu informatycznego oraz zatrzymanie rzeczy i danych informatycznych, 7) otwarcie korespondencji i przesyłki oraz odtworzenie utrwalonych zapisów, 8) końcowe zapoznanie się podejrzanego, pokrzywdzonego oraz obrońców i pełnomocników z materiałami postępowania przygotowawczego, 	<p>Art. 37 § 1 kpw. Protokół sporządza się z każdej czynności mającej istotne znaczenie dla sprawy, a w szczególności z rozprawy i posiedzenia, a także z dokonanych poza rozprawą czynności dowodowych, chyba że ustawa stanowi inaczej.</p> <p>§ 2. Z rozprawy sporządza się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) protokół utrwalający przebieg rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk oraz 2) protokół pisemny. <p>Art. 37 § 11 kpw. Do protokołu pisemnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 144 § 2 i 3, art. 146, art. 149 § 1, art. 150, art. 151, art. 153 § 3 i 4, art. 154 oraz art. 155 Kodeksu postępowania karnego, a w przypadku:</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>9) przyjęcie poręczenia, 10) przebieg posiedzenia sądu, jeżeli stawia się na nim uprawnione osoby albo ich obecność jest obowiązkowa, 11) przebieg rozprawy. § 2. Z innych czynności spisuje się protokół, jeżeli przepis szczególny tego wymaga albo przeprowadzający czynność uzna to za potrzebne. W innych wypadkach można ograniczyć się do sporządzenia notatki urzędowej.</p> <p>Art. 147 § 1 kpk. Przebieg czynności protokołowanych może być utrwalony ponadto za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, o czym należy przed uruchomieniem urządzenia uprzedzić osoby uczestniczące w czynności.</p> <p>§ 2. Przesłuchanie świadka lub biegłego utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk, gdy: 1) zachodzi niebezpieczeństwo, że przesłuchanie tej osoby nie będzie możliwe w dalszym postępowaniu, 2) przesłuchanie następuje w trybie określonym w art. 396.</p> <p>§ 2a. Przesłuchanie pokrzywdzonego, o którym mowa w art. 185a i art. 185c, oraz świadka, o którym mowa w art. 185b, utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk.</p> <p>§ 3. Jeżeli czynność procesową utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, protokół można ograniczyć do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących w niej udział. Zapis obrazu lub dźwięku, a także przekład zapisu dźwięku stają się załącznikami do protokołu.</p> <p>§ 4. Strona ma prawo otrzymać na swój koszt jedną kopię zapisu dźwięku lub obrazu. Nie dotyczy to przesłuchania na rozprawie odbywającej się z wyłączeniem jawności albo w postępowaniu przygotowawczym.</p> <p>Na mocy przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. poz. 1334), które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., przepis art. 147 kpk zostanie znowelizowany.</p> <p>Z dniem 13 lutego 2016 r. zaczną obowiązywać przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1855), na mocy których do procedury karnej zostanie wprowadzona instytucja potwierdzenia złożenia zawiadomienia o przestępstwie lub wykroczeniu.</p> <p>Art. 304b kpk. Na wniosek pokrzywdzonego składającego zawiadomienie o przestępstwie wydaje mu się potwierdzenie złożenia zawiadomienia, zawierające datę oraz miejsce jego przyjęcia, wskazanie organu przyjmującego wraz z danymi do kontaktu, sygnaturę sprawy, dane określające tożsamość pokrzywdzonego, czas i miejsce popełnienia czynu, którego dotyczy zawiadomienie, oraz zwięzły opis czynu i wyrządzonej szkody. O prawie tym należy pokrzywdzonego pouczyć.</p>	<p>1) protokołu pisemnego innego niż ten, o którym mowa w § 2 pkt 2, stosuje się odpowiednio także przepisy art. 145, art. 148 § 1, 2, 3 i 4 i art. 149 § 2 Kodeksu postępowania karnego; 2) protokołu z posiedzenia lub z dokonanych poza rozprawą czynności dowodowych stosuje się odpowiednio także przepis art. 147 § 3 i przepisy wydane na podstawie art. 147 § 5 Kodeksu postępowania karnego.</p> <p>Art. 37 § 12 kpw. Czynności, z których nie sporządza się protokołu, a także inne zdarzenia, które mają znaczenie dla postępowania, utrwalają się w aktach w formie notatki urzędowej podpisanej przez osobę, która dokonała tych czynności.</p> <p>Art. 54 § 3 kpw. Jeżeli okoliczności czynu nie budzą wątpliwości, utrwalenie czynności wyjaśniających można ograniczyć do sporządzenia notatki urzędowej, zawierającej ustalenia niezbędne do sporządzenia wniosku o ukaranie. Notatka powinna zawierać wskazanie rodzaju czynności, czasu i miejsca oraz osób uczestniczących, a także krótki opis przebiegu czynności i podpis osoby, która sporządziła notatkę.</p> <p>§ 4. Jeżeli okoliczności czynu budzą wątpliwości, dla realizacji celu określonego w § 1 można, z urzędu lub na wniosek pokrzywdzonego albo osoby, o której mowa w § 5 i 6, przeprowadzić odpowiedni dowód. Utrwalenie takiej czynności następuje w formie protokołu.</p> <p>Z dniem 13 lutego 2016 r. zaczną obowiązywać przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1855), na mocy których do procedury karnej zostanie wprowadzona instytucja potwierdzenia złożenia zawiadomienia o przestępstwie lub wykroczeniu.</p> <p>Art. 25 § 5 kpw. Do pokrzywdzonego, który złożył zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, stosuje się odpowiednio art. 304b Kodeksu postępowania karnego.</p>
<p>20. Możliwość sporządzenia tzw. wspólnego protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej</p>	
<p>Występuje.</p> <p>Art. 304a kpk. Sporządza się wspólny protokół z przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej; w protokole tym można również zamieścić wnioski o ściganie.</p> <p>Art. 325e § 1 kpk. Postanowienia o wszczęciu dochodzenia, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, umorzeniu dochodzenia oraz o jego zawieszeniu wydaje prowadzący postępowanie. Mogą one zostać zamieszczone w protokole, o którym mowa w art. 304a, i nie wymagają uzasadnienia. Na wniosek strony organ prowadzący dochodzenie podaje ustnie najważniejsze powody rozstrzygnięcia.</p>	<p>Nie występuje.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
21. Organy postępowania sądowego I instancji	
Sąd rejonowy lub okręgowy, prezes sądu.	Sąd rejonowy, prezes sądu.
22. Skład sądu	
<p>Art. 28 § 1 kpk. Na rozprawie głównej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego.</p> <p>§ 2. W sprawach o zbrodnie sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.</p> <p>§ 3. Ze względu na szczególną zawilość sprawy lub jej wagę sąd pierwszej instancji może postanowić o jej rozpoznaniu w składzie trzech sędziów albo jednego sędziego i dwóch ławników.</p> <p>§ 4. W sprawach o przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka w składzie dwóch sędziów i trzech ławników.</p> <p>Art. 29 § 1 kpk. Na rozprawie apelacyjnej i kasacyjnej sąd orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.</p> <p>§ 2. Apelację lub kasację od wyroku orzekającego karę dożywotniego pozbawienia wolności rozpoznaje sąd w składzie pięciu sędziów.</p> <p>Art. 30 § 1 kpk. Na posiedzeniu sąd orzeka jednoosobowo, chyba że ustawa stanowi inaczej albo ze względu na szczególną zawilość sprawy lub jej wagę prezes sądu zarządzi jej rozpoznanie w składzie trzech sędziów.</p> <p>§ 2. Sąd odwoławczy na posiedzeniu orzeka jednoosobowo, a w składzie trzech sędziów wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie wydano w składzie innym niż jednoosobowy, chyba że ustawa stanowi inaczej.</p>	<p>Art. 13 § 1 kpw. Sąd rejonowy orzeka na rozprawie i na posiedzeniu jednoosobowo.</p>
23. Umorzenie rejestrowe	
<p>Występuje.</p> <p>Art. 325f § 1 kpk. Jeżeli dane uzyskane w toku czynności, o których mowa w art. 308 § 1, lub prowadzonego przez okres co najmniej 5 dni dochodzenia nie stwarzają dostatecznych podstaw do wykrycia sprawcy w drodze dalszych czynności procesowych, można wydać postanowienie o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw.</p> <p>§ 2. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w § 1, Policja, na podstawie odrębnych przepisów, prowadzi czynności w celu wykrycia sprawcy i uzyskania dowodów.</p> <p>§ 3. Jeżeli zostaną ujawnione dane pozwalające na wykrycie sprawcy, Policja wydaje postanowienie o podjęciu na nowo dochodzenia. Przepis art. 305 § 4 stosuje się odpowiednio; przepisów art. 305 § 3 zdanie pierwsze oraz art. 327 § 1 nie stosuje się.</p>	<p>Nie występuje.</p>
24. Udział czynnika społecznego	
<p>Art. 3 kpk. W granicach określonych w ustawie postępowanie karne odbywa się z udziałem czynnika społecznego.</p> <p>Art. 28 § 2 kpk. W sprawach o zbrodnie sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.</p> <p>Art. 28 § 3 kpk. Ze względu na szczególną zawilość sprawy lub jej wagę sąd pierwszej instancji może postanowić o jej rozpoznaniu w składzie trzech sędziów albo jednego sędziego i dwóch ławników.</p> <p>Art. 28 § 3 kpk. W sprawach o przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka w składzie dwóch sędziów i trzech ławników.</p>	<p>Brak udziału ławników w postępowaniu sądowym.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
25. Strony postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Strona czynna: pokrzywdzony. Strona bierna: podejrzany.</p>	<p>Brak postępowania przygotowawczego. Na etapie czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia strony nie występują, pojawiają się dopiero na etapie postępowania sądowego w sprawie o wykroczenie.</p>
26. Strony postępowania sądowego w sprawie o przestępstwo/wykroczenie	
<p>Strona czynna: oskarżyciel publiczny, oskarżyciel posiłkowy. Strona bierna: oskarżony.</p>	<p>Strona czynna: oskarżyciel publiczny, oskarżyciel posiłkowy. Strona bierna: obwiniony.</p>
27. Oskarżyciel publiczny	
<p>Art. 45 § 1 kpk. Oskarżycielem publicznym przed wszystkimi sądami jest prokurator. § 1a. W wypadkach określonych w ustawie czynności procesowe wykonuje prokurator bezpośrednio przełożony lub prokurator nadrzędny. § 1b. Prokuratorem nadrzędnym jest prokurator kierujący jednostką organizacyjną wyższego stopnia, a także prokurator tej jednostki lub prokurator delegowany do niej w zakresie zleconych mu czynności. § 1c. (uchylony). § 2. Inny organ państwowy może być oskarżycielem publicznym z mocy szczególnych przepisów ustawy, określających zakres jego działania.</p>	<p>Art. 17 § 1 kpw. Oskarżycielem publicznym we wszystkich sprawach o wykroczenia jest Policja, chyba że ustawa stanowi inaczej. § 2. W sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika określonych w Kodeksie pracy, w sprawach o wykroczenia określonych w art. 119–123 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), a także w sprawach o inne wykroczenia związane z wykonywaniem pracy zarobkowej, jeżeli ustawa tak stanowi, oskarżycielem publicznym jest inspektor pracy. § 3. Organ administracji rządowej i samorządowej, organom kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły wykroczenia i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. § 4. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, nadać w sprawach o wykroczenia uprawnienia oskarżyciela publicznego także inym instytucjom państwowym, samorządowym lub społecznym, określając zakres spraw, w których w ramach swego działania mogą występować z wnioskiem o ukaranie za ujawnione przez siebie wykroczenia, mając na względzie zakres ustawowych uprawnień takich instytucji oraz potrzebę ochrony dóbr szczególnie narażonych na naruszenia ze strony sprawców wykroczeń. § 5. Udział w sprawie organu, który złożył wniosek o ukaranie, wyłącza Policję od udziału w sprawie.</p>
28. Uprawnienie prokuratora do bycia oskarżycielem publicznym	
<p>Art. 45 § 1 kpk. Oskarżycielem publicznym przed wszystkimi sądami jest prokurator. § 1a. W wypadkach określonych w ustawie czynności procesowe wykonuje prokurator bezpośrednio przełożony lub prokurator nadrzędny. § 1b. Prokuratorem nadrzędnym jest prokurator kierujący jednostką organizacyjną wyższego stopnia, a także prokurator tej jednostki lub prokurator delegowany do niej w zakresie zleconych mu czynności. § 1c. (uchylony). § 2. Inny organ państwowy może być oskarżycielem publicznym z mocy szczególnych przepisów ustawy, określających zakres jego działania.</p>	<p>Art. 18 § 1 kpw. W każdej sprawie o wykroczenie wnioski o ukaranie może wnieść prokurator, stając się oskarżycielem publicznym. § 2. Prokurator może także wstąpić do postępowania wszczętego na podstawie wniosku o ukaranie wniesionego przez innego oskarżyciela. § 3. W wypadkach wskazanych w § 1 i 2 udział prokuratora wyłącza udział innego oskarżyciela publicznego.</p>
29. Osoba, przeciwko której prowadzi się czynności w ramach postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających/postępowania sądowego	
<p>Na etapie postępowania przygotowawczego, w fazie <i>in personam</i> – podejrzany (por. art. 71 kpk); na etapie postępowania sądowego – oskarżony (por. rozdz. 8 kpk – art. 71–81a kpk).</p>	<p>Na etapie czynności wyjaśniających – osoba, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie (por. art. 54 § 6 kpw), a na etapie postępowania sądowego – obwiniony (por. art. 20 § 1 kpw).</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
30. Uprawnienie do otrzymania na piśmie uzasadnienia zarzutów	
<p>Przysługuje podejrzanemu jako stronie biernej postępowania przygotowawczego na podstawie art. 313 § 3 kpk.</p> <p>Art. 313 § 3 kpk. Podejrzanemu może do czasu zawiadomienia go o terminie zapoznania się z materiałami śledztwa żądać podania mu ustnie podstaw zarzutów, a także sporządzenia uzasadnienia na piśmie, o czym należy go pouczyć. Uzasadnienie doręcza się podejrzanemu i ustanowionemu obrońcy w terminie 14 dni.</p> <p>§ 4. W uzasadnieniu należy w szczególności wskazać, jakie fakty i dowody zostały przyjęte za podstawę zarzutów.</p>	<p>Brak w ustawie kpw przepisu nadającego osobie, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, uprawnienia do otrzymania na piśmie uzasadnienia zarzutów.</p>
31. Udostępnienie akt postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Art. 156 § 5 kpk. Jeżeli nie zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania lub ochrony ważnego interesu państwa, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów lub kopii oraz wydaje odpłatnie uwierzytelnione odpisy lub kopie; prawo to przysługuje stronom także po zakończeniu postępowania przygotowawczego. W przedmiocie udostępnienia akt, sporządzenia odpisów lub kopii lub wydania uwierzytelnionych odpisów lub kopii prowadzący postępowanie przygotowawcze wydaje zarządzenie. Za zgodą prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym osobom.</p> <p>§ 5a. W razie złożenia w toku postępowania przygotowawczego wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania podejrzanemu i jego obrońcy udostępnia się niezwłocznie akta sprawy w części zawierającej treść dowodów wskazanych we wniosku.</p> <p>Art. 321 § 1 kpk. Jeżeli istnieją podstawy do zamknięcia śledztwa, na wniosek podejrzanego, pokrzywdzonego, obrońcy lub pełnomocnika o umożliwienie końcowego zapoznania się z materiałami postępowania, prowadzący postępowanie powiadamia wnioskującego o możliwości przejrzenia akt i wyznacza mu termin do zapoznania się z nimi, zapewniając udostępnienie mu akt sprawy wraz z informacją, jakie materiały z tych akt, stosownie do wymogów określonych w art. 334 § 1, będą przekazane sądowi wraz z aktem oskarżenia, i pouczeniem go o uprawnieniu wskazanym w § 5, co odnotowuje się w protokole końcowego zapoznania się strony, obrońcy lub pełnomocnika z materiałami postępowania. W celu przejrzenia akt prokurator może udostępnić akta w postaci elektronicznej.</p> <p>§ 2. Prokurator może ograniczyć liczbę pokrzywdzonych, którym umożliwi końcowe zapoznanie się z materiałami postępowania, o którym mowa w § 1, jeżeli jest to konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania. W takim wypadku pozostali pokrzywdzeni mają prawo do przejrzenia akt, a prowadzący postępowanie zapewnia im udostępnienie akt sprawy wraz z informacją, jakie materiały z tych akt, stosownie do wymogów określonych w art. 334 § 1, będą przekazane sądowi wraz z aktem oskarżenia, i poucza ich o uprawnieniu wskazanym w § 5. O przejrzeniu akt przez każdego z tych pokrzywdzonych, udzielonej informacji i pouczeniu zamieszcza się adnotację w aktach sprawy.</p> <p>§ 3. Termin zapoznania się strony, obrońcy i pełnomocnika z materiałami śledztwa powinien być tak wyznaczony, aby od dnia doręczenia zawiadomienia o możliwości takiego zapoznania się upłynęło co najmniej 7 dni.</p>	<p>Na etapie czynności wyjaśniających udostępnienie akt przysługuje osobie, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie. Zgodnie z przepisem art. 38 § 1a kpw na odmowę udostępnienia akt osobie, o której mowa w art. 4 § 2, przysługuje zażalenie do sądu.</p> <p>Art. 54 § 2 kpw. Jeżeli czynności wyjaśniające nie dostarczyły podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie, zawiadamia się o tym ujawnionych pokrzywdzonych oraz osobę, o której mowa w art. 56a, wskazując przyczynę niewniesienia wniosku o ukaranie. Zawiadamiając pokrzywdzonego, poucza się go także o prawie, o którym mowa w art. 27 § 2, oraz o możliwości zaznajomienia się z materiałem dowodowym uzyskanym w toku czynności wyjaśniających oraz sporządzania odpisów i kopii. Na wniosek pokrzywdzonego lub jego pełnomocnika wydaje się odpłatnie kopie i uwierzytelnione odpisy tych materiałów; do odpłatności za wydawanie kopii i uwierzytelnionych odpisów stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 156 § 6 Kodeksu postępowania karnego.</p>
32. Forma udokumentowania udostępnienia akt postępowania przygotowawczego/czynności wyjaśniających	
<p>Art. 143 § 1 kpk. Spisania protokołu wymagają: [...]</p> <p>8) końcowe zapoznanie się podejrzanego, pokrzywdzonego oraz obrońców i pełnomocników z materiałami postępowania przygotowawczego [...].</p>	<p>Art. 36 § 12 kpw. Czynności, z których nie sporządza się protokołu, a także inne zdarzenia, które mają znaczenie dla postępowania, utrwalają się w aktach w formie notatki urzędowej podpisanej przez osobę, która dokonała tych czynności.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
33. Definicja pokrzywdzonego	
<p>Art. 49 § 1 kpk. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo.</p> <p>§ 2. Pokrzywdzonym może być także niemająca osobowości prawnej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) instytucja państwowa lub samorządowa, 2) inna jednostka organizacyjna, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną. <p>§ 3. Za pokrzywdzonego uważa się zakład ubezpieczeń w zakresie, w jakim pokrył szkodę wyrządzoną pokrzywdzonemu przez przestępstwo lub jest zobowiązany do jej pokrycia.</p> <p>§ 3a. W sprawach o przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, o których mowa w art. 218–221 oraz w art. 225 § 2 Kodeksu karnego, organy Państwowej Inspekcji Pracy mogą wykonywać prawa pokrzywdzonego, jeżeli w zakresie swego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.</p> <p>§ 4. W sprawach o przestępstwa, którymi wyrządzono szkodę w mieniu instytucji lub jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 2, jeżeli nie działa organ pokrzywdzonej instytucji lub jednostki organizacyjnej, prawa pokrzywdzonego mogą wykonywać organy kontroli państwowej, które w zakresie swojego działania ujawniły przestępstwo lub wystąpiły o wszczęcie postępowania.</p>	<p>Art. 25 § 1 kpw. Pokrzywdzonym jest ten, czyje dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez wykroczenie.</p> <p>§ 2. W razie śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały, mogą wykonywać osoby najbliższe.</p> <p>§ 3. Do pokrzywdzonego stosuje się odpowiednio art. 49 § 3 oraz art. 51 Kodeksu postępowania karnego.</p> <p>§ 4. Pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego.</p>
34. Termin na zgłoszenie przez pokrzywdzonego chęci działania jako strona postępowania sądowego w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego	
<p>Art. 53 kpk. W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego.</p> <p>Art. 54 § 1 kpk. Jeżeli akt oskarżenia wniósł oskarżyciel publiczny, pokrzywdzony może aż do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć oświadczenie, że będzie działał w charakterze oskarżyciela posiłkowego.</p>	<p>Art. 25 § 4 kpw. Pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok oskarżyciela publicznego lub zamiast niego.</p> <p>Art. 26 § 1 kpw. O przesłaniu wniosku o ukaranie oskarżyciel publiczny zawiadamia ujawnionego pokrzywdzonego, wskazując sąd, do którego wniosek skierowano, i pouczając go o uprawnieniach, o których mowa w § 3.</p> <p>§ 2. (uchylony).</p> <p>§ 3. Pokrzywdzony może w terminie 7 dni od zawiadomienia, o którym mowa w § 1, oświadczyć, że będzie działał obok oskarżyciela publicznego jako oskarżyciel posiłkowy; po upływie tego terminu uprawnienie wygasa.</p> <p>Termin siedmiodniowy jest określany jako prekluzyjny (łac. <i>praeclusio</i> – zamknięcie) – nieprzekraczalny i niepodlegający przywróceniu.</p>
35. Niezamieszczanie w protokole danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w czynności (tzw. anonimizacja)	
<p>Art. 148 § 2a kpk. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu. Nie dotyczy to miejsca pracy świadka, będącego funkcjonariuszem publicznym składającego zeznania w związku z pełnioną funkcją, chyba że dla dobra postępowania karnego nie powinno ono zostać ujawnione w protokole.</p> <p>§ 2b. Załącznik do protokołu, o którym mowa w § 2a, oraz inne dokumenty w całości lub w części, w jakiej zawierają dane dotyczące miejsca zamieszkania i miejsca pracy pokrzywdzonych i świadków, przechowuje się w odrębnym załączniku adresowym do akt sprawy, do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Do akt sprawy załącza się uwierzytelnione kserokopie dokumentów lub ich części, sporządzone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z tymi danymi.</p> <p>§ 2c. Sąd lub prokurator może ujawnić w niezbędnym zakresie dane, o których mowa w § 2a lub oryginały dokumentów, o których mowa w § 2b, jeżeli mają one znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.</p>	<p>Art. 37 § 13 kpw. Na wniosek pokrzywdzonego lub świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 148 § 2a–2c oraz art. 156a Kodeksu postępowania karnego, chyba że utrudni to postępowanie lub sprzeciwia się temu ważny interes jego uczestnika. O prawie tym należy pokrzywdzonego i świadka pouczyć.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>Art. 156a kpk. Dane lub oryginały dokumentów znajdujące się w załączniku adresowym udostępnia się wyłącznie organom państwowym oraz organom samorządu terytorialnego na ich żądanie. Można je udostępnić także na wniosek innych instytucji lub osób, jeżeli przemawia za tym ich ważny interes.</p>	
36. Skarga	
<p>1) akt oskarżenia, 2) wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym.</p>	<p>Wniosek o ukaranie, przy czym w postępowaniu przyspieszonym może być zgłoszony ustnie do protokołu.</p>
37. Materiały dołączane do skargi przez oskarżyciela publicznego	
<p>Art. 333 § 3 kpk. Do aktu oskarżenia dołącza się, do wiadomości sądu, listę ujawnionych osób pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, a także adresy osób, o których mowa w § 1 pkt 1.</p> <p>Art. 334 § 1. Z aktem oskarżenia przekazuje się sądowi jedynie materiały postępowania przygotowawczego związane z kwestią odpowiedzialności osób wskazanych w tym akcie za czyny w nim zarzucane, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) postanowienia i zarządzenia dotyczące tych osób wydane w toku postępowania, 2) protokoły z czynności wymagane przez ustawę, załączniki do tych protokołów oraz adnotacje, o których mowa w art. 321 § 2 zdanie trzecie, 3) opinie i dokumenty urzędowe i prywatne uzyskane lub złożone do akt sprawy. <p>§ 2. Na żądanie strony, zgłoszone w trybie wskazanym w art. 321 § 5, oskarżyciel publiczny dołącza do aktu oskarżenia również inne, wskazane w tym żądaniu, materiały postępowania przygotowawczego.</p> <p>§ 3. Protokoły przesłuchania świadków, których wezwania na rozprawę żąda oskarżyciel, przekazuje się sądowi w wyodrębnionym zbiorze dokumentów.</p> <p>§ 4. Do aktu oskarżenia dołącza się także informację, o której mowa w art. 213 § 1a, uzyskaną nie wcześniej niż 30 dni przed wniesieniem aktu oskarżenia, oraz po jednym odpisie tego aktu dla każdego oskarżonego.</p>	<p>Art. 57 § 4 kpw. Do wniosku o ukaranie oskarżyciel publiczny dołącza materiały czynności wyjaśniających lub postępowania przygotowawczego, a także, do wiadomości sądu, adresy świadków i pokrzywdzonych oraz po jednym odpisie wniosku dla każdego z obwinionych.</p>
38. Inne decyzje procesowe niż skarga	
<p>W przypadku, gdy do sądu nie jest kierowany akt oskarżenia, inną decyzją może być:</p> <p>1) wydanie postanowienia o umorzeniu dochodzenia/śledztwa;</p> <p>Art. 322 § 1 kpk. Jeżeli postępowanie nie dostarczyło podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, a nie zachodzą warunki określone w art. 324, umarza się śledztwo bez konieczności uprzedniego zaznajomienia z materiałami postępowania i jego zamknięcia.</p> <p>2) skierowanie przez prokuratora do sądu wniosku o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających;</p> <p>Art. 324 § 1 kpk. Jeżeli zostanie ustalone, że podejrzany dopuścił się czynu w stanie niepoczytalności, a istnieją podstawy do zastosowania środków zabezpieczających, prokurator po zamknięciu śledztwa kieruje sprawę do sądu z wnioskiem o umorzenie postępowania i zastosowanie środków zabezpieczających. Przepis art. 321 stosuje się odpowiednio.</p> <p>3) skierowanie przez prokuratora do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania;</p> <p>Art. 336 § 1 kpk. Jeżeli spełnione są przesłanki uzasadniające warunkowe umorzenie postępowania, prokurator może zamiast aktu oskarżenia sporządzić i skierować do sądu wniosek o takie umorzenie.</p>	<p>W przypadku, gdy do sądu nie jest kierowana skarga główna w postaci wniosku o ukaranie, inną decyzją może być sporządzenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosku o odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie z przyczyn: <ol style="list-style-type: none"> a) faktycznych (niewykrycie sprawcy czynu), b) prawnych (tzw. ujemne przesłanki procesowe określone w art. 5 kpw; por. też art. 54 § 2 kpw, § 4 i § 10 ust. 7 zarządzenia nr 323 z 26 marca 2008 r. w sprawie metodyki wykonywania przez Policję czynności administracyjno-porządkowych w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 48, z późn. zm.), 2) zastosowanie wobec sprawcy środka oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi lub ostrzeżenia albo środka przewidzianego w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej, a środek ten jest wystarczającą reakcją na wykroczenie (art. 61 § 1 pkt 2 kpw), 3) zastosowanie postępowania mandatowego (nałożenie kary grzywny w drodze mandatu karnego – art. 95–102 kpw), 4) skierowanie akt czynności wyjaśniających do sądu rodzinnego, gdy sprawcą jest nieletni sprawca czynu karalnego (art. 8 kw).

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
39. Podmiot uprawniony do wniesienia i cofnięcia skargi, odstąpienie od oskarżenia	
<p>Podmioty uprawnione do wniesienia aktu oskarżenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskarżyciel publiczny (por. pkt 27 niniejszego opracowania), 2) oskarżyciel posiłkowy (art. 53–58 kpk), 3) oskarżyciel prywatny (art. 59–61 kpk). <p>Art. 14 § 1 kpk. Wszczęcie postępowania sądowego następuje na żądanie uprawnionego oskarżyciela lub innego uprawnionego podmiotu.</p> <p>§ 2. Oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W toku przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji cofnięcie aktu oskarżenia dopuszczalne jest jedynie za zgodą oskarżonego. Ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne.</p> <p>Art. 54 § 2 kpk. Cofnięcie aktu oskarżenia przez oskarżyciela publicznego nie pozbawia uprawnień oskarżyciela posiłkowego. Pokrzywdzony, który uprzednio nie korzystał z uprawnień oskarżyciela posiłkowego, może w terminie 14 dni od powiadomienia go o cofnięciu przez oskarżyciela publicznego aktu oskarżenia oświadczyć, że przystępuje do postępowania jako oskarżyciel posiłkowy.</p> <p>Art. 57 § 2 kpk. O odstąpieniu oskarżyciela posiłkowego od oskarżenia w sprawie, w której oskarżyciel publiczny nie bierze udziału, sąd zawiadamia prokuratora. Nieprzystąpienie przez niego do oskarżenia w terminie 14 dni od doręczenia zawiadomienia powoduje umorzenie postępowania. Postanowienie o umorzeniu postępowania może wydać także referendarz sądowy.</p> <p>Art. 12 § 3 kpk. Wniosek może być cofnięty w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu – do rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.</p>	<p>Podmioty uprawnione do wniesienia wniosku o ukaranie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskarżyciel publiczny (por. pkt 27 niniejszego opracowania), 2) oskarżyciel posiłkowy (art. 25 § 4 kpw, art. 26 § 3 kpw, art. 27 § 1 i 2 kpw). <p>Art. 28 § 1 kpw. Odstąpienie oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 27 § 1 i 2, od oskarżenia powoduje umorzenie postępowania. Postanowienie o umorzeniu postępowania może wydać także referendarz sądowy.</p> <p>§ 2. Odstąpienie oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 26 § 3, od oskarżenia nie tamuje rozpoznania sprawy. Art. 57 § 1 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 29 § 2 kpw. Niestawiennictwo oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 27 § 1 i 2, bez usprawiedliwienia, uważa się za odstąpienie od oskarżenia; w takim przypadku sąd umarza postępowanie.</p> <p>Art. 6 § 3 kpw. Żądanie może być cofnięte. Niedopuszczalne jest cofnięcie żądania wobec niektórych tylko współdziałających w popełnieniu czynu, chyba że są to osoby najbliższe dla pokrzywdzonego. Cofnięcie może nastąpić do momentu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie. W razie cofnięcia żądania ponowne jego złożenie jest niedopuszczalne.</p> <p>§ 4. Jeżeli wniosek o ukaranie pochodzi od pokrzywdzonego, odstąpienie przez niego od popierania takiego wniosku oznacza także odstąpienie przez niego od popierania żądania ścigania.</p>
40. Udział stron w postępowaniu sądowym	
<p>Stawiennictwo stron jest co do zasady obowiązkowe, z wyjątkami.</p> <p>Art. 46 kpk. W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego udział prokuratora w rozprawie jest obowiązkowy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.</p> <p>Art. 55 § 4 kpk. W sprawie wszczętej na podstawie aktu oskarżenia wniesionego przez oskarżyciela posiłkowego może brać udział również prokurator.</p> <p>Art. 96 § 1 kpk. Strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli ma to znaczenie dla ochrony ich praw lub interesów, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy.</p> <p>§ 2. W pozostałych wypadkach mają one prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawią, chyba że ustawa stanowi inaczej.</p>	<p>Stawiennictwo obwinionego na rozprawę nie jest obowiązkowe, z wyjątkami.</p> <p>Art. 18a kpw. Udział w rozprawie oskarżyciela publicznego, który złożył wniosek o ukaranie, jest obowiązkowy, gdy w sprawie występuje obrońca, o którym mowa w art. 21 § 1.</p> <p>Art. 71 § 1 kpw. Rozprawę rozpoczyna wywołanie sprawy. Następnie sąd sprawdza, czy wszyscy wezwani i zawiadomieni o terminie rozprawy stawili się oraz czy nie ma przeszkód do rozpoznania sprawy.</p> <p>§ 2. Jeżeli oskarżyciel publiczny, oskarżyciel posiłkowy, pokrzywdzony lub obwiniony nie stawili się na rozprawę i w aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia im wezwania lub zawiadomienia, rozprawę odracza się, przy czym sąd może, jeżeli uzna to za celowe, przeprowadzić postępowanie dowodowe, a w szczególności przesłuchać świadków, którzy stawili się na rozprawę. Na następnej rozprawie dowody te przeprowadza się ponownie tylko, jeżeli zażąda tego strona nieobecna na poprzedniej rozprawie, chyba że była o jej terminie prawidłowo powiadomiona.</p> <p>§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w razie niestawiennictwa prawidłowo powiadomionego obrońcy, gdy jego stawiennictwo jest obowiązkowe.</p> <p>§ 4. W razie nieusprawiedliwionej nieobecności obwinionego, któremu doręczono wezwanie na rozprawę, przeprowadza się rozprawę zaocznie, chociażby nie był on przesłuchany w toku czynności wyjaśniających, chyba że sąd uzna udział obwinionego za konieczny i rozprawę odroczy, po ewentualnym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w szczególności po przesłuchaniu świadków, którzy</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
	<p>stawili się na rozprawę. Jeżeli jednak obecność obwinionego jest konieczna, a nie stawiał się on bez usprawiedliwienia, sąd może zarządzić jego zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez Policję.</p> <p>§ 5. W razie usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego, któremu doręczono wezwanie, stosuje się odpowiednio § 2.</p> <p>Art. 106 § 1 kpw. Strony mają prawo uczestniczyć w rozprawie i w posiedzeniu sądu odwoławczego. Udział stron nie jest obowiązkowy, chyba że prezes sądu lub sąd tak zarządzi. Obowiązkowy jest jednak udział obrońcy w wypadku określonym w art. 21 § 1.</p> <p>§ 2. Sąd odwoławczy na żądanie obwinionego pozbawionego wolności, złożone nie później niż w ciągu 7 dni od zawiadomienia go o przyjęciu apelacji, zarządza jego sprowadzenie na rozprawę, chyba że uzna za wystarczający udział w niej jego obrońcy. Jeżeli obwiniony nie ma obrońcy, wyznacza się obrońcę z urzędu.</p> <p>§ 3. Niestawiennictwo prawidłowo zawiadomionych o terminie stron i ich przedstawicieli procesowych nie tamuje rozpoznania sprawy, chyba że stawiennictwo było obowiązkowe.</p>
41. Obrona obligatoryjna	
<p>Art. 79 § 1 kpk. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie ukończył 18 lat, 2) jest głuchy, niemy lub niewidomy, 3) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona, 4) zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny. <p>§ 2. Oskarżony musi mieć obrońcę również wtedy, gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na inne okoliczności utrudniające obronę.</p>	<p>Art. 21 § 1 kpw. W postępowaniu w sprawie o wykroczenia obwiniony musi mieć obrońcę przed sądem, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jest głuchy, niemy lub niewidomy; 2) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności. <p>§ 2. W wypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2, obowiązek korzystania z pomocy obrońcy ustaje, jeżeli sąd uznaje za uzasadnioną opinię biegłego psychiatry, że czyn obwinionego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan psychiczny obwinionego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny. Sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków.</p>
42. Podmiot uprawniony do korzystania z pomocy obrońcy, maksymalna liczba obrońców	
<p>Art. 77 kpk. Oskarżony może mieć jednocześnie nie więcej niż trzech obrońców.</p> <p>Art. 78 § 1 kpk. Podejrzany, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaze, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.</p> <p>§ 2. Sąd może cofnąć wyznaczenie obrońcy, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono.</p>	<p>Art. 4 § 1 kpw. Obwinionemu przysługuje prawo do obrony, w tym do korzystania z pomocy jednego obrońcy, o czym należy go pouczyć.</p> <p>§ 2. Prawo, o którym mowa w § 1, przysługuje również osobie określonej w art. 54 § 6 z chwilą przystąpienia do przesłuchania po powiadomieniu jej o treści zarzutów albo z chwilą wezwania jej do złożenia pisemnych wyjaśnień. Osobę tę należy pouczyć o przysługującym jej prawie. Przepisy art. 21–24 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 3. Pouczenie, o którym mowa w § 2, następuje przed przesłuchaniem albo wraz z wezwaniem do złożenia pisemnych wyjaśnień. Jeżeli pouczenie następuje wraz z wezwaniem do złożenia pisemnych wyjaśnień, wzmiankę o pouczeniu zamieszcza się w notatce urzędowej, o której mowa w art. 54 § 7.</p>
43. Obrona z urzędu	
<p>Art. 78 § 1 kpk. Podejrzany, który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaze, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.</p>	<p>Art. 22 kpw. Gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, obwinionemu, który nie ma obrońcy z wyboru, wyznacza się na jego wniosek obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaze, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Przepis art. 78 § 2 Kodeksu postępowania karnego stosuje się.</p>
44. Pełnomocnik, maksymalna liczba pełnomocników	
<p>Art. 88 kpk. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio art. 77, art. 78, art. 81a § 1–3, art. 83, art. 84, art. 86 § 2 oraz przepisy wydane na podstawie art. 81a § 4.</p>	<p>Art. 30 § 1 kpw. Pokrzywdzony i oskarżyciel posiłkowy może korzystać z pomocy jednego pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być adwokat, radca prawny, a w wypadku, gdy pokrzywdzonym jest instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, także pracownik tej instytucji lub jej organu nadrzędnego.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>Art. 89 kpk. W kwestiach dotyczących pełnomocnika, a nie unormowanych przez przepisy niniejszego kodeksu, stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w postępowaniu cywilnym.</p> <p>Stosując odpowiednio art. 77 kpk, zgodnie z którym oskarżony może mieć jednocześnie nie więcej niż trzech obrońców, należy uznać, że osoba uprawniona może korzystać z pomocy nie więcej niż trzech pełnomocników.</p>	<p>§ 2. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio przepisy art. 22 i 23 niniejszego kodeksu oraz art. 83, 84, 86 § 2 i art. 89 Kodeksu postępowania karnego.</p>
45. Podmiot uprawniony do korzystania z pomocy pełnomocnika	
<p>Art. 87 § 1 kpk. Strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika.</p> <p>§ 2. Osoba nie będąca stroną może ustanowić pełnomocnika, jeżeli wymagają tego jej interesy w toczącym się postępowaniu.</p> <p>§ 3. Sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, może odmówić dopuszczenia do udziału w postępowaniu pełnomocnika, o którym mowa w § 2, jeżeli uzna, że nie wymaga tego obrona interesów osoby nie będącej stroną.</p> <p>Art. 87a § 1. Na wniosek strony innej niż oskarżony, która nie ma pełnomocnika z wyboru, prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy wyznacza w postępowaniu sądowym pełnomocnika z urzędu.</p> <p>§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wyznaczenia pełnomocnika w celu dokonania określonej czynności procesowej w toku postępowania sądowego.</p> <p>§ 3. O uprawnieniu do złożenia wniosku oraz o tym, że w zależności od wyniku procesu strona taka może być obciążona kosztami wyznaczenia pełnomocnika z urzędu, należy pouczyć ją przy doręczeniu zawiadomienia o terminie rozprawy albo posiedzenia, o którym mowa w art. 341 § 1, art. 343 § 5 oraz art. 343a.</p> <p>§ 4. Ponowne wyznaczenie pełnomocnika w trybie, o którym mowa w § 1 i 2, dopuszczalne jest jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach.</p>	<p>Art. 30 § 1 kpw. Pokrzywdzony i oskarżyciel posiłkowy może korzystać z pomocy jednego pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być adwokat, radca prawny, a w wypadku, gdy pokrzywdzonym jest instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, także pracownik tej instytucji lub jej organu nadrzędnego.</p> <p>§ 2. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio przepisy art. 22 i 23 niniejszego kodeksu oraz art. 83, 84, 86 § 2 i art. 89 Kodeksu postępowania karnego.</p>
46. Przedstawiciel organizacji społecznej	
<p>Występuje.</p> <p>Art. 90 § 1 kpk. W postępowaniu sądowym do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego udział w postępowaniu może zgłosić przedstawiciel organizacji społecznej, jeżeli zachodzi potrzeba ochrony interesu społecznego lub ważnego interesu indywidualnego, objętego zadaniami statutowymi tej organizacji, w szczególności ochrony wolności i praw człowieka.</p> <p>§ 2. W zgłoszeniu organizacja społeczna wskazuje przedstawiciela, który ma reprezentować tę organizację, a przedstawiciel przedkłada sądowi pisemne upoważnienie.</p> <p>§ 3. Sąd dopuszcza przedstawiciela organizacji społecznej, jeżeli leży to w interesie wymiaru sprawiedliwości.</p> <p>Art. 91 kpk. Dopuszczony do udziału w postępowaniu sądowym przedstawiciel organizacji społecznej może uczestniczyć w rozprawie, wypowiadać się i składać oświadczenia na piśmie.</p>	<p>Nie występuje na gruncie ustawy kpw (nie recypowano art. 90 § 1 kpk), natomiast występuje na gruncie ustaw szczególnych. Dotyczy to np. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.):</p> <p>Art. 39. W sprawach o przestępstwa określone w art. 35 ust. 1, 1a lub 2 oraz wykroczenia określone w art. 37, a także w postępowaniu w sprawach nieletnich o czyn karalny określony w art. 35 ust. 1, 1a lub 2, prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.</p> <p>Art. 40. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą współdziałać z właściwymi instytucjami państwowymi i samorządowymi w ujawnianiu oraz ściganiu przestępstw i wykroczeń określonych w ustawie.</p>
47. Prawo do odmowy składania zeznań, odmowy odpowiedzi na pytanie, wniosek o zwolnienie z obowiązku składania zeznań	
<p>Stosuje się wprost przepisy ustawy kpk: art. 182, 183 i 185 kpk.</p> <p>Art. 182 § 1 kpk. Osoba najbliższa dla oskarżonego może odmówić zeznań.</p> <p>§ 2. Prawo odmowy zeznań trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.</p> <p>§ 3. Prawo odmowy zeznań przysługuje także świadkowi, który w innej toczącej się sprawie jest oskarżony o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem.</p>	<p>Stosuje się odpowiednio przepisy ustawy kpk: art. 182, 183 i 185 kpk.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>Art. 183 § 1 kpk. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.</p> <p>§ 2. Świadek może żądać, aby przesłuchano go na rozprawie z wyłączeniem jawności, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę jego lub osobę dla niego najbliższą.</p> <p>Art. 185 kpk. Można zwolnić od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania osobę pozostającą z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym, jeżeli osoba taka wnosi o zwolnienie.</p>	
48. Zakazy dowodowe	
<p>Art. 178 kpk. Nie wolno przesłuchiwać jako świadków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obrońcy albo adwokata lub radcy prawnego działającego na podstawie art. 245 § 1, co do faktów, o których dowiedział się udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę, 2) duchownego co do faktów, o których dowiedział się przy spowiedzi. <p>Art. 178a kpk. Nie wolno przesłuchiwać jako świadka mediatora co do faktów, o których dowiedział się od oskarżonego lub pokrzywdzonego prowadząc postępowanie mediacyjne, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.</p> <p>Art. 179 § 1 kpk. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony.</p> <p>§ 2. Zwolnienia wolno odmówić tylko wtedy, gdyby złożenie zeznania wyrządzić mogło poważną szkodę państwu.</p> <p>§ 3. Sąd lub prokurator może zwrócić się do właściwego naczelnego organu administracji rządowej o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy.</p> <p>Art. 180 § 1 kpk. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd lub prokurator dla dobra wymiaru sprawiedliwości zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Na postanowienie w tym przedmiocie przysługuje zażalenie.</p> <p>§ 2. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej lub statystycznej mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. W postępowaniu przygotowawczym w przedmiocie przesłuchania lub zezwolenia na przesłuchanie decyduje sąd, na posiedzeniu bez udziału stron, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty doręczenia wniosku prokuratora. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.</p> <p>§ 3. Zwolnienie dziennikarza od obowiązku zachowania tajemnicy nie może dotyczyć danych umożliwiających identyfikację autora materiału prasowego, listu do redakcji lub innego materiału o tym charakterze, jak również identyfikację osób udzielających informacji opublikowanych lub przekazanych do opublikowania, jeżeli osoby te zastrzegły nieujawnianie powyższych danych.</p> <p>§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje się, jeżeli informacja dotyczy przestępstwa, o którym mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.</p> <p>§ 5. Odmowa przez dziennikarza ujawnienia danych, o których mowa w § 3, nie uchyła jego odpowiedzialności za przestępstwo, którego dopuścił się publikując informację.</p>	<p>Art. 41 § 1 kpw. Przy przeprowadzaniu dowodu z zeznań świadka stosuje się odpowiednio przepisy art. 177, art. 178, art. 178a, art. 182, art. 183, art. 185–190, art. 191 § 1–2 oraz art. 192 Kodeksu postępowania karnego.</p> <p>§ 2. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony.</p> <p>§ 3. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Na postanowienie sądu służy zażalenie.</p> <p>§ 4. Sąd nie może zwolnić jednak od obowiązku zachowania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu adwokata, radcy prawnego, lekarza lub dziennikarza; 2) tajemnicy statystycznej.

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
49. Zasada kontryktoryjności (in. sporności)	
<p>Art. 167 § 1 kpk. W postępowaniu przed sądem, które zostało wszczęte z inicjatywy strony, dowody przeprowadzane są przez strony po ich dopuszczeniu przez przewodniczącego lub sąd. W razie niewstawiennictwa strony, na której wniosek dowód został dopuszczony, a także w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, dowód przeprowadza sąd w granicach tezy dowodowej. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, sąd może dopuścić i przeprowadzić dowód z urzędu.</p> <p>§ 2. W innym postępowaniu przed sądem niż wymienione w § 1 oraz w postępowaniu przygotowawczym dowody przeprowadzane są przez organ procesowy prowadzący postępowanie. Nie wyłącza to prawa do zgłoszenia wniosku dowodowego przez stronę.</p>	<p>Art. 39 § 1 kpw. W postępowaniu przed sądem dowody przeprowadza się na wniosek stron, a w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, także z urzędu. Przepis art. 168 Kodeksu postępowania karnego stosuje się.</p>
50. Wywiad środowiskowy	
<p>Przewidziany.</p> <p>Art. 214 § 1 kpk. W razie potrzeby, a w szczególności gdy niezbędne jest ustalenie danych co do właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia oskarżonego, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, zarządza w stosunku do oskarżonego przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez kuratora sądowego lub inny podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach przez Policję.</p> <p>§ 2. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego jest obowiązkowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w sprawach o zbrodnie, 2) w stosunku do oskarżonego, który w chwili czynu nie ukończył 21 roku życia, jeżeli zarzucono mu popełnienie umyślnego występku przeciwko życiu. <p>§ 3. Wywiadu środowiskowego można nie przeprowadzać w stosunku do oskarżonego, który nie ma w kraju stałego miejsca zamieszkania.</p> <p>§ 4. Wynik wywiadu środowiskowego powinien w szczególności zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko osoby przeprowadzającej wywiad, 2) imię i nazwisko oskarżonego, 3) zwięzły opis dotychczasowego życia oskarżonego oraz dokładne informacje o środowisku oskarżonego, w tym rodzinnym, szkolnym lub zawodowym, a nadto informacje o jego stanie majątkowym i źródłach dochodów, 4) informacje dotyczące stanu zdrowia oskarżonego, a także o nadużywaniu przez niego alkoholu, środków odurzających, środków zastępczych lub substancji psychotropowych, 5) własne spostrzeżenia i konkluzje osoby przeprowadzającej wywiad, zwłaszcza dotyczące właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia oskarżonego. <p>§ 5. Dane o osobach, które dostarczyły informacji w ramach wywiadu środowiskowego, osoba przeprowadzająca wywiad ujawnia jedynie na żądanie sądu, a w postępowaniu przygotowawczym – prokuratora.</p> <p>§ 6. Osoby, które dostarczyły informacji w ramach wywiadu środowiskowego, mogą być w razie potrzeby przesłuchane w charakterze świadków.</p> <p>§ 7. Policja jest obowiązana udzielić osobie przeprowadzającej wywiad pomocy przy wykonywaniu zadań związanych z wywiadem środowiskowym w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa.</p> <p>§ 8. Do osoby powołanej do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego stosuje się odpowiednio przepisy o wyłączeniu sędziego. Orzeka o tym sąd, a w postępowaniu przygotowawczym – prokurator.</p>	<p>Nie jest przewidziany.</p>
51. Kontrola i utrwalanie rozmów	
<p>Przewidziane – rozdział 26 kpk.</p> <p>Art. 237 § 1 kpk. Po wszczęciu postępowania sąd na wniosek prokuratora może zarządzić kontrolę i utrwalanie treści rozmów telefonicznych w celu wykrycia i uzyskania dowodów dla toczącego się postępowania lub zapobieżenia popełnieniu nowego przestępstwa.</p>	<p>Nie są przewidziane.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>§ 2. W wypadkach niecierpiących zwłoki kontrolę i utrwalanie treści rozmów telefonicznych może zarządzić prokurator, który jest obowiązany zwrócić się w terminie 3 dni do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie postanowienia. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wniosku w terminie 5 dni na posiedzeniu bez udziału stron. W wypadku niezatwierdzenia postanowienia prokuratora sąd w postanowieniu wydanym w przedmiocie wniosku zarządza zniszczenie wszystkich utrwalonych zapisów. Zaskarżenie postanowienia wstrzymuje jego wykonanie.</p> <p>§ 3. Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych są dopuszczalne tylko wtedy, gdy toczące się postępowanie lub uzasadniona obawa popełnienia nowego przestępstwa dotyczy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabójstwa, 2) narażenia na niebezpieczeństwo powszechne lub spowodowania katastrofy, 3) handlu ludźmi, 4) uprowadzenia osoby, 5) wymuszania okupu, 6) uprowadzenia statku powietrznego lub wodnego, 7) rozboju, kradzieży rozbójniczej lub wymuszenia rozbójniczego, 8) zamachu na niepodległość lub integralność państwa, 9) zamachu na konstytucyjny ustrój państwa lub jego naczelne organy, albo na jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, 10) szpiegostwa lub ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”; 11) gromadzenia broni, materiałów wybuchowych lub radioaktywnych, 12) fałszowania oraz obrotu fałszywymi pieniędzmi, środkami lub instrumentami płatniczymi albo zbywalnymi dokumentami uprawniającymi do otrzymania sumy pieniężnej, towaru, ładunku albo wygranej rzeczowej albo zawierającymi obowiązek wpłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach lub stwierdzenie uczestnictwa w spółce, 13) wytwarzania, przetwarzania, obrotu i przemytu środków odurzających, prekursorów, środków zastępczych lub substancji psychotropowych, 14) zorganizowanej grupy przestępczej, 15) mienia znacznej wartości, 16) użycia przemocy lub groźby bezprawnej w związku z postępowaniem karnym, 17) łapownictwa i płatnej protekcji, 18) stręczycielstwa, kuplerstwa i sutenerstwa, 19) przestępstw określonych w rozdziale XVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz w art. 5–8 Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzonego w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 708), zwanego dalej „Statutem”. <p>§ 4. Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych są dopuszczalne w stosunku do osoby podejrzanej, oskarżonego oraz w stosunku do pokrzywdzonego lub innej osoby, z którą może się kontaktować oskarżony albo która może mieć związek ze sprawcą lub z groźącym przestępstwem.</p>	
52. Oględziny i otwarcie zwłok	
<p>Art. 209 § 1 kpk. Jeżeli zachodzi podejrzenie przestępnego spowodowania śmierci, przeprowadza się oględziny i otwarcie zwłok.</p> <p>§ 2. Oględzin zwłok dokonuje prokurator, a w postępowaniu sądowym sąd, z udziałem biegłego lekarza, w miarę możliwości z zakresu medycyny sądowej. W wypadkach nie cierpiących zwłoki oględzin dokonuje Policja z obowiązkiem niezwłocznego powiadomienia prokuratora.</p> <p>§ 3. Oględzin zwłok dokonuje się na miejscu ich znalezienia. Do czasu przybycia biegłego oraz prokuratora lub sądu przemieszczać lub poruszać zwłoki można tylko w razie konieczności.</p> <p>§ 4. Otwarcia zwłok dokonuje biegły lekarz, w miarę możliwości z zakresu medycyny sądowej, w obecności prokuratora albo sądu. W postępowaniu przed sądem art. 396 § 1 i 4 stosuje się odpowiednio.</p>	<p>Nie występują.</p>

PORÓWNANIE WYBRANYCH INSTYTUCJI Z USTAW

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>§ 5. Do obecności przy oględzinach i otwarciu zwłok można, w razie potrzeby, oprócz biegłego, wezwać lekarza, który ostatnio udzielił pomocy zmarłemu. Z oględzin i otwarcia zwłok biegły sporządza opinię z zachowaniem wymagań art. 200 § 2.</p>	
<p>53. Wyjęcie zwłok z grobu</p>	
<p>Art. 210 kpk. W celu dokonania oględzin lub otwarcia zwłok prokurator albo sąd może zarządzić wyjęcie zwłok z grobu.</p>	<p>Nie występuje.</p>
<p>54. Świadek anonimowy</p>	
<p>Przewidziany w art. 184 kpk.</p> <p>Art. 184 § 1 kpk. Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, jeżeli nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie. Postępowanie w tym zakresie toczy się bez udziału stron i objęte jest tajemnicą jako informacja niejawną o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”. W postanowieniu pomija się okoliczności, o których mowa w zdaniu pierwszym.</p> <p>§ 2. W razie wydania postanowienia określonego w § 1 okoliczności, o których mowa w tym przepisie, pozostają wyłącznie do wiadomości sądu i prokuratora, a gdy zachodzi konieczność – również funkcjonariusza Policji prowadzącego postępowanie. Protokół przesłuchania świadka wolno udostępniać oskarżonemu lub obrońcy tylko w sposób uniemożliwiający ujawnienie okoliczności, o których mowa w § 1.</p> <p>§ 3. Świadka przesłuchuje prokurator, a także sąd, który może zlecić wykonanie tej czynności sędziemu wyznaczonemu ze swojego składu – w miejscu i w sposób uniemożliwiający ujawnienie okoliczności, o których mowa w § 1. W przesłuchaniu świadka przez sąd lub sędziego wyznaczonego mają prawo wziąć udział prokurator, oskarżony i jego obrońca. Przepis art. 396 § 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 4. W razie przesłuchania świadka przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, w protokole czynności z udziałem specjalistów należy wskazać ich imiona, nazwiska, specjalności i rodzaj wykonywanej czynności. Przepisu art. 205 § 3 nie stosuje się.</p> <p>§ 5. Na postanowienie w sprawie zachowania w tajemnicy okoliczności, o których mowa w § 1, świadkowi i oskarżonemu, a w postępowaniu przed sądem także prokuratorowi, przysługuje w terminie 3 dni zażalenie. Zażalenie na postanowienie prokuratora rozpoznaje sąd właściwy do rozpoznania sprawy. Postępowanie dotyczące zażalenia toczy się bez udziału stron i jest objęte tajemnicą jako informacja niejawną o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.</p> <p>§ 6. W razie uwzględnienia zażalenia protokół przesłuchania świadka podlega zniszczeniu; o zniszczeniu protokołu należy uczynić wzmiankę w aktach sprawy.</p> <p>§ 7. Świadek może, do czasu zamknięcia przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji, wystąpić z wnioskiem o uchylenie postanowienia, o którym mowa w § 1. Na postanowienie w przedmiocie wniosku służy zażalenie. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio. W razie uwzględnienia wniosku protokół przesłuchania świadka podlega ujawnieniu w całości.</p> <p>§ 8. Jeżeli okaże się, że w czasie wydania postanowienia, o którym mowa w § 1, nie istniała uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej albo że świadek złożył świadomie fałszywe zeznania lub nastąpiło jego ujawnienie, prokurator w postępowaniu przygotowawczym, a w postępowaniu sądowym sąd, na wniosek prokuratora, może uchylić to postanowienie. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio. Protokół przesłuchania świadka podlega ujawnieniu w całości.</p>	<p>Nie jest przewidziany.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>§ 9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób i warunki składania wniosku o wydanie postanowienia, o którym mowa w § 1, przesłuchania świadka, co do którego wydano to postanowienie, oraz sporządzania, przechowywania i udostępniania protokołów przesłuchania tego świadka, a także dopuszczalny sposób powoływania się na jego zeznania w orzeczeniach i pismach procesowych, mając na uwadze zapewnienie właściwej ochrony tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka przed nieuprawnionym ujawnieniem.</p>	
55. Świadek koronny	
<p>Przewidziany na mocy ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1801).</p>	<p>Nie jest przewidziany.</p>
56. Środki zapobiegawcze	
<p>Przewidziane w rozdziale 28 kpk.</p>	<p>Nie są przewidziane.</p>
57. Środki przymusu	
<p>Środki przymusu przewidziane w dziale VI ustawy kpk to: 1) zatrzymanie (rozdział 27 kpk), 2) środki zapobiegawcze (rozdział 28 kpk), 3) poszukiwanie oskarżonego i list gończy (rozdział 29 kpk), 4) list żelazny (rozdział 30 kpk), 5) kary porządkowe (rozdział 31 kpk), 6) zabezpieczenie majątkowe (rozdział 32 kpk).</p>	<p>Środki przymusu przewidziane w dziale VI ustawy kpw to: 1) zatrzymanie (rozdział 8 kpw), 2) zabezpieczenie i zajęcie przedmiotów (rozdział 9 kpw), 3) kary porządkowe i pozostałe środki przymusu (rozdział 10 kpw).</p>
58. Przesłanki zatrzymania osoby	
<p>Art. 244 § 1 kpk. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym. § 1a. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi. § 1b. Policja zatrzymuje osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.</p>	<p>Art. 45 § 1 kpw. Policja ma prawo zatrzymać osobę ujętą na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia lub bezpośrednio potem, jeżeli: 1) zachodzą podstawy do zastosowania wobec niej postępowania przyspieszonego; 2) nie można ustalić jej tożsamości. § 2. Art. 243 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.</p>
59. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie	
<p>Art. 247 § 1 kpk. Prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzananej albo podejrzanego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że: 1) nie stawia się na wezwanie w celu przeprowadzenia z ich udziałem czynności, o których mowa w art. 313 § 1 lub art. 314, albo badań lub czynności, o których mowa w art. 74 § 2 lub 3, 2) mogą w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie. § 2. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie, o którym mowa w § 1, może także nastąpić, gdy zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. § 3. W związku z zatrzymaniem można też zarządzić przeszukanie. Przepisy art. 220–222 i art. 224 stosuje się odpowiednio. § 4. Niezwłocznie po doprowadzeniu przeprowadza się z udziałem zatrzymanego czynności wskazane w § 1, a po ich dokonaniu należy zwolnić go, o ile nie zachodzi potrzeba stosowania środka zapobiegawczego. § 5. Rozstrzygając w przedmiocie środka zapobiegawczego, prokurator niezwłocznie zwalnia zatrzymanego albo występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania.</p>	<p>Art. 50 § 1 kpw. W razie niestawienia się świadka na wezwanie bez usprawiedliwienia można, niezależnie od nałożenia kary porządkowej, zarządzić jego zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez Policję. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie może być zarządzone także wobec osoby przesłuchanej w trybie określonym w art. 54 § 6, jeżeli nie stawiała się ona na wezwanie organu prowadzącego czynności wyjaśniające bez usprawiedliwienia. Przepis art. 47 stosuje się wówczas odpowiednio, z tym że zażalenie na zatrzymanie rozpoznaje sąd rejonowy miejsca prowadzenia postępowania lub prowadzenia czynności wyjaśniających, w ramach których zarządzone zatrzymanie w celu przymusowego doprowadzenia. Zatrzymanie może nastąpić na czas konieczny do wykonania zarządzenia o doprowadzeniu. Art. 71 § 4 kpw. W razie nieusprawiedliwionej nieobecności obwinionego, któremu doręczono wezwanie na rozprawę, przeprowadza się rozprawę zaocznie, chociażby nie był on przesłuchany w toku czynności wyjaśniających, chyba że sąd uzna udział obwinionego za konieczny</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>§ 6. Do zatrzymania, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 246.</p> <p>§ 7. Zarządzenia, o których mowa w § 1, wykonuje Policja lub inne organy, o których mowa w art. 312, w zakresie swych właściwości, jeżeli ustawa uprawnia je do zatrzymywania osoby. Zarządzenia dotyczące zatrzymania i przymusowego doprowadzenia żołnierza w czynnej służbie wojskowej wykonują właściwe organy wojskowe.</p> <p>Art. 285 § 2 kpk. W wypadkach określonych w § 1 można ponadto zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie świadka. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie biegłego, tłumacza i specjalisty stosuje się tylko wyjątkowo. W stosunku do żołnierza stosuje się art. 247 § 7.</p> <p>Art. 376 § 1 kpk. Jeżeli oskarżony, którego obecność na rozprawie jest obowiązkowa, złożył już wyjaśnienia i opuścił salę rozprawy bez zezwolenia przewodniczącego, sąd może prowadzić rozprawę w dalszym ciągu pomimo nieobecności oskarżonego. Sąd zarządza zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie oskarżonego, jeżeli uznaje jego obecność za niezbędną. Na postanowienie w przedmiocie zatrzymania i przymusowego doprowadzenia przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu tego sądu.</p> <p>§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli oskarżony, którego obecność na rozprawie jest obowiązkowa, zawiadomiony o terminie rozprawy odroczonej lub przerwanej nie stawił się na tę rozprawę bez usprawiedliwienia.</p> <p>Art. 377 § 3 kpk. Jeżeli oskarżony, którego obecność na rozprawie jest obowiązkowa, zawiadomiony o terminie rozprawy oświadcza, że nie weźmie udziału w rozprawie, uniemożliwia doprowadzenie go na rozprawę albo zawiadomiony o niej osobiście nie stawia się na rozprawę bez usprawiedliwienia, sąd może prowadzić postępowanie bez jego udziału; sąd może jednak zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie oskarżonego. Na postanowienie w przedmiocie zatrzymania i przymusowego doprowadzenia przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu tego sądu.</p>	<p>i rozprawę odroczy, po ewentualnym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w szczególności po przesłuchaniu świadków, którzy stawili się na rozprawę. Jeżeli jednak obecność obwinionego jest konieczna, a nie stawił się on bez usprawiedliwienia, sąd może zarządzić jego zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez Policję.</p>
<p>60. Zwolnienie z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”</p>	
<p>Art. 179 § 1 kpk. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony.</p> <p>§ 2. Zwolnienia wolno odmówić tylko wtedy, gdyby złożenie zeznania wyrządzić mogło poważną szkodę państwu.</p> <p>§ 3. Sąd lub prokurator może zwrócić się do właściwego naczelnego organu administracji rządowej o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy.</p>	<p>Art. 41 § 2 kpw. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony.</p>
<p>61. Zwolnienie z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji</p>	
<p>Art. 180 § 1 kpk. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten</p>	<p>Art. 41 § 3 kpw. Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>obowiązek, chyba że sąd lub prokurator dla dobra wymiaru sprawiedliwości zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Na postanowienie w tym przedmiocie przysługuje zażalenie.</p> <p>§ 2. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej lub statystycznej mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. W postępowaniu przygotowawczym w przedmiocie przesłuchania lub zezwolenia na przesłuchanie decyduje sąd, na posiedzeniu bez udziału stron, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty doręczenia wniosku prokuratora. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.</p> <p>§ 3. Zwolnienie dziennikarza od obowiązku zachowania tajemnicy nie może dotyczyć danych umożliwiających identyfikację autora materiału prasowego, listu do redakcji lub innego materiału o tym charakterze, jak również identyfikację osób udzielających informacji opublikowanych lub przekazanych do opublikowania, jeżeli osoby te zastrzegły nieujawnianie powyższych danych.</p> <p>§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje się, jeżeli informacja dotyczy przestępstwa, o którym mowa w art.240 § 1 Kodeksu karnego.</p> <p>§ 5. Odmowa przez dziennikarza ujawnienia danych, o których mowa w § 3, nie uchyla jego odpowiedzialności za przestępstwo, którego dopuścił się publikując informację.</p> <p>Art. 181 § 1 kpk. W wypadkach przewidzianych w art. 179 i 180 sąd przesłuchuje taką osobę na rozprawie z wyłączeniem jawności.</p>	<p>obowiązek, chyba że sąd zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Na postanowienie sądu służy zażalenie.</p> <p>§ 4. Sąd nie może zwolnić jednak od obowiązku zachowania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu adwokata, radcy prawnego, lekarza lub dziennikarza; 2) tajemnicy statystycznej. <p>§ 5. W wypadkach wskazanych w § 2 i 3 sąd przesłuchuje taką osobę na rozprawie z wyłączeniem jawności. Przepisy wydane na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.</p>
<p>62. Powołanie biegłych psychiatrów orzekających o stanie poczytalności oskarżonego/obwinionego</p>	
<p>Art. 202 § 1 kpk. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, powołuje co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.</p> <p>Art. 100 § 5 kpk. O treści innych postanowień i zarządzeń należy strony powiadomić.</p>	<p>Art. 42 § 1 kpw. Przy przeprowadzaniu dowodu z opinii biegłego stosuje się odpowiednio przepisy art. 193–201 Kodeksu postępowania karnego.</p> <p>§ 2. W razie uzasadnionych wątpliwości co do stanu zdrowia psychicznego obwinionego sąd lub prokurator działający na podstawie art. 56 § 1 powołuje biegłego psychiatrę. Przepis art. 202 § 5 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.</p> <p>Brak jest obowiązku powiadamiania osoby podejrzanej i pokrzywdzonego o wydaniu postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego (nie recypowano art. 100 kpk). Zasada ta wynika ponadto z § 53 ust. 4 zarządzenia nr 323 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie metodyki wykonywania przez Policję czynności administracyjno-porządkowych w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 48, z późn. zm.), zgodnie z którym postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego albo instytucji naukowej lub specjalistycznej nie doręcza się osobie podejrzanej ani pokrzywdzonemu.</p>
<p>63. Obserwacja w zakładzie leczniczym</p>	
<p>Art. 203 § 1 kpk. W razie zgłoszenia przez biegłych takiej konieczności, badanie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego może być połączone z obserwacją w zakładzie leczniczym tylko wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo. Przepis art. 259 § 2 stosuje się odpowiednio, chyba że oskarżony wnosi o poddanie go obserwacji.</p> <p>§ 2. O potrzebie obserwacji w zakładzie leczniczym orzeka sąd, określając miejsce i czas trwania obserwacji. W postępowaniu przygoto-</p>	<p>Brak możliwości obserwacji w zakładzie leczniczym na gruncie przepisów ustawy kpw.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>wawczym sąd orzeka na wniosek prokuratora. Przepisy art. 156 § 5a oraz art. 249 § 3 i 5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 3. Obserwacja w zakładzie leczniczym nie powinna trwać dłużej niż 4 tygodnie; na wniosek zakładu sąd może przedłużyć ten termin na czas określony, niezbędny do zakończenia obserwacji; łączny czas trwania obserwacji w danej sprawie nie może przekroczyć 8 tygodni. O zakończeniu obserwacji biegli niezwłocznie zawiadamiają sąd.</p> <p>§ 4. Na postanowienia, o których mowa w § 2 i 3, przysługuje zażalenie. Sąd rozpoznaje zażalenie niezwłocznie.</p> <p>§ 5. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji, w tym do wykonywania obserwacji osób pozbawionych wolności, oraz sposób finansowania obserwacji, a także warunki zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawnego toku postępowania.</p>	
64. Przesłanki przeszukania	
<p>Art. 219 § 1 kpk. W celu wykrycia lub zatrzymania albo przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej, a także w celu znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, można dokonać przeszukania pomieszczeń i innych miejsc, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że osoba podejrzana lub wymienione rzeczy tam się znajdują.</p> <p>§ 2. W celu znalezienia rzeczy wymienionych w § 1 i pod warunkiem określonym w tym przepisie można też dokonać przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.</p>	<p>Art. 44 § 1 kpw. W celu znalezienia i zatrzymania przedmiotów podlegających oględzinom lub mogących stanowić dowód rzeczowy, Policja, a w toku czynności wyjaśniających również inne organy je prowadzące, mogą dokonać przeszukania pomieszczeń i innych miejsc, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że przedmioty te lub dowody tam się znajdują.</p> <p>§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do przeszukania osoby, jej odzieży lub podręcznych przedmiotów.</p>
65. Doręczenie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy	
<p>Art. 217 § 4 kpk. Jeżeli wydania żąda Policja albo inny uprawniony organ działający we własnym zakresie, osoba, która rzecz wyda, ma prawo niezwłocznie złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie jej postanowienia sądu lub prokuratora o zatwierdzeniu zatrzymania, o czym należy ją pouczyć. Doręczenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od zatrzymania rzeczy.</p>	<p>Art. 44 § 4 kpw. W wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie nie mogło być uprzednio wydane, można przeprowadzić przeszukanie bez takiego postanowienia, jednak organ dokonujący tej czynności zobowiązany jest następnie zwrócić się niezwłocznie do prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Na żądanie osoby, u której dokonano przeszukania, doręcza się jej w terminie 14 dni postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia przeszukania. O prawie wystąpienia z takim żądaniem należy ją pouczyć.</p>
66. Doręczenie zatwierdzenia przeszukania	
<p>Art. 220 § 3 kpk. W wypadkach nie cierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie sądu lub prokuratora nie mogło zostać wydane, organ dokonujący przeszukania okazuje nakaz kierownika swojej jednostki lub legitymację służbową, a następnie zwraca się niezwłocznie do sądu lub prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia należy doręczyć osobie, u której dokonano przeszukania, w terminie 7 dni od daty czynności na zgłoszone do protokołu żądanie tej osoby. O prawie zgłoszenia żądania należy ją pouczyć.</p>	<p>Art. 44 § 4 kpw. W wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli postanowienie nie mogło być uprzednio wydane, można przeprowadzić przeszukanie bez takiego postanowienia, jednak organ dokonujący tej czynności zobowiązany jest następnie zwrócić się niezwłocznie do prokuratora o zatwierdzenie przeszukania. Na żądanie osoby, u której dokonano przeszukania, doręcza się jej w terminie 14 dni postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia przeszukania. O prawie wystąpienia z takim żądaniem należy ją pouczyć.</p>
67. Podstawa prawna zatrzymania osoby	
<p>Art. 244 § 1 kpk. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamo-</p>	<p>Art. 45 § 1 kpw. Policja ma prawo zatrzymać osobę ujętą na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia lub bezpośrednio potem, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachodzą podstawy do zastosowania wobec niej postępowania przyspieszonego; 2) nie można ustalić jej tożsamości.

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>ści albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.</p> <p>§ 1a. Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.</p> <p>§ 1b. Policja zatrzymuje osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi.</p>	
<p>68. Czas zatrzymania</p>	
<p>Art. 248 § 1 kpk. Zatrzymanego należy natychmiast zwolnić, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, a także jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przez uprawniony organ nie zostanie on przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania; należy go także zwolnić na polecenie sądu lub prokuratora.</p> <p>§ 2. Zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania go do dyspozycji sądu nie doręczono mu postanowienia o zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania.</p> <p>§ 3. Ponowne zatrzymanie osoby podejrzananej na podstawie tych samych faktów i dowodów jest niedopuszczalne.</p>	<p>Art. 46 § 6 kpw. Czas zatrzymania osoby liczy się od chwili jej ujęcia i nie może przekroczyć 24 godzin, a w wypadkach wskazanych w art. 45 § 1 pkt 1 – 48 godzin.</p>
<p>69. Zasady stosowania kar porządkowych</p>	
<p>Art. 285 § 1 kpk. Na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie albo bez zezwolenia tego organu wydalili się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć karę pieniężną w wysokości do 10 000 złotych.</p> <p>§ 1a. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do obrońcy lub pełnomocnika, w wypadkach szczególnych ze względu na ich wpływ na przebieg czynności; w postępowaniu przygotowawczym karę pieniężną, na wniosek prokuratora, nakłada sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie.</p> <p>§ 2. W wypadkach określonych w § 1 można ponadto zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie świadka. Zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie biegłego, tłumacza i specjalisty stosuje się tylko wyjątkowo. W stosunku do żołnierza stosuje się art. 247 § 7.</p>	<p>Art. 49 § 1 kpw. Na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez usprawiedliwienia nie stawiał się na wezwanie uprawnionego organu lub bez zezwolenia tego organu samowolnie wydalili się z miejsca czynności przed jej zakończeniem albo bezpodstawnie odmówił złożenia zeznań, wykonania czynności biegłego, tłumacza lub specjalisty, można nałożyć karę porządkową od 50 do 1000 złotych, a w razie ponownego niezastosowania się do wezwania od 100 do 1500 złotych.</p> <p>§ 2. Przepis § 1 stosuje się również do osoby, która będąc obowiązana do okazania albo wydania przedmiotu oględzin lub dowodu rzeczowego odmówiła jego okazania lub wydania; nie dotyczy to osoby, której przysługuje prawo odmowy zeznań.</p> <p>§ 3. Nałożoną karę należy uchylić, jeżeli osoba ukarana w ciągu 7 dni od daty doręczenia lub ogłoszenia jej postanowienia o nałożeniu kary porządkowej dostatecznie usprawiedliwi swoje niestawiennictwo, samowolne oddalenie się, odmowę złożenia zeznań albo wykonania innego obowiązku, o którym mowa w § 1 lub 2.</p> <p>§ 4. W przypadku uchybienia obowiązkowi wskazanym w § 1 lub 2 przez żołnierza w czynnej służbie wojskowej, sąd występuje do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę, o pociągnięcie go do odpowiedzialności dyscyplinarnej.</p> <p>§ 5. Przepis § 4 stosuje się, choćby za uchybienie, którego dopuścił się żołnierz przed wstąpieniem do wojska, była mu poprzednio wymierzona kara porządkowa, lecz nie została do tego czasu wykonana.</p>
<p>70. Przerwa w rozprawie</p>	
<p>Art. 401 § 1 kpk. Przewodniczący może przerwać rozprawę główną w celu przygotowania przez strony wniosków dowodowych lub sprowadzenia dowodu albo dla wypoczynku lub z innej ważnej przyczyny.</p>	<p>Art. 79 § 1 kpw. Sąd może zarządzić przerwę w rozprawie w celu doprowadzenia obwinionego, sprowadzenia dowodu, dla wypoczynku lub z innej ważnej przyczyny. Każdorazowa przerwa nie może trwać</p>

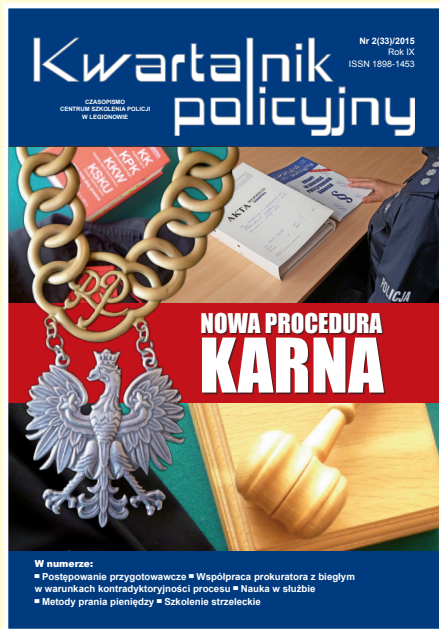
PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>§ 2. Każdorazowa przerwa w rozprawie może trwać nie dłużej niż 35 dni.</p> <p>Art. 403 kpk. Orzeczenia zapadające w czasie przerwy w rozprawie wydaje się w składzie rozpoznającym sprawę, a w wypadku niemożności jego utworzenia – w takim samym składzie.</p> <p>Art. 404 kpk. § 1. Sąd może odroczyć rozprawę tylko wtedy, gdy zarządzenie przerwy nie byłoby wystarczające.</p> <p>§ 2. Rozprawę odroczoną prowadzi się w nowym terminie od początku. Sąd może wyjątkowo prowadzić rozprawę odroczoną w dalszym ciągu, chyba że skład sądu uległ zmianie.</p> <p>§ 3. W wypadku podjęcia postępowania zawieszono przepisy § 2 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 517f § 1 kpk. Postępowanie przyspieszone prowadzi się również w razie potrzeby przerywania rozprawy; łączny czas zarządzonych przerw nie może przekroczyć 14 dni.</p> <p>§ 2. W razie zarządzenia przerwy sąd rozstrzyga w przedmiocie zastosowania środka zapobiegawczego.</p> <p>§ 3. Przepisów art. 98 § 2 i art. 411 § 1 nie stosuje się.</p>	<p>dłużej niż 21 dni; w razie przekroczenia tego terminu rozprawę uważa się za odroczoną.</p> <p>§ 2. Zarządzając przerwę, oznacza się czas i miejsce dalszego ciągu rozprawy, a osoby obecne na rozprawie poucza się o obowiązku stawiennictwa bez wezwania oraz o konsekwencjach nieusprawiedliwionego niestawiennictwa.</p> <p>§ 3. Sąd odracza rozprawę, gdy ustawa tak stanowi, a także gdy zarządzenie przerwy nie byłoby wystarczające. W razie odroczenia rozprawy na określony termin przepis § 2 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 80 kpw. Rozprawę przerwana lub odroczoną prowadzi się w dalszym ciągu, chociażby skład sądu uległ zmianie, chyba że sąd po wysłuchaniu stron obecnych postanowi inaczej.</p> <p>Art. 92 § 1 kpw. W postępowaniu przyspieszonym, z zastrzeżeniem art. 92a:</p> <p>4) w razie przerywania rozprawy na okres dłuższy niż 3 dni sprawę rozpoznaje się w postępowaniu zwyczajnym.</p>
<p>71. Zawieszenie postępowania sądowego</p>	
<p>Art. 22 § 1 kpk. Jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, a w szczególności jeżeli nie można ująć oskarżonego albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby, postępowanie zawiesza się na czas trwania przeszkody.</p>	<p>Art. 31 § 1 kpw. W razie śmierci oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 27 § 1 i 2, sąd lub referendarz sądowy zawiesza postępowanie, a osoby najbliższe mogą wstąpić w prawa zmarłego. Jeżeli w terminie zawitym miesiąca od dnia śmierci oskarżyciela osoba uprawniona nie wstąpi w prawa zmarłego, sąd lub referendarz sądowy umarza postępowanie.</p>
<p>72. Uzasadnienie wyroku</p>	
<p>Art. 423 § 1 kpk. Uzasadnienie wyroku powinno być sporządzone w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, a w wypadku sporządzenia uzasadnienia z urzędu – od daty ogłoszenia wyroku; w sprawie zawilej, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w terminie, prezes sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony.</p> <p>§ 1a. W wypadku złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku w części odnoszącej się do niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie do rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu lub w części odnoszącej się do niektórych oskarżonych sąd może ograniczyć zakres uzasadnienia do tych tylko części wyroku, których wniosek dotyczy.</p> <p>§ 2. Wyrok z uzasadnieniem doręcza się temu, kto złożył wniosek na podstawie art. 422. Przepisy art. 100 § 7 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 457 § 1 kpk. Uzasadnienie wyroku sporządza się z urzędu w terminie 14 dni.</p> <p>§ 2. Jeżeli sąd zmienia lub utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uzasadnienie sporządza się na wniosek strony, chyba że zostało złożone zdanie odrębne. Przepisy art. 422 i art. 423 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 3. W uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne.</p> <p>Art. 504 § 2 kpk. Wyrok nakazowy może nie zawierać uzasadnienia.</p>	<p>Art. 92 § 1 kpw. W postępowaniu przyspieszonym, z zastrzeżeniem art. 92a:</p> <p>5) uzasadnienie wyroku sporządza się tylko na wniosek strony złożony ustnie do protokołu rozprawy bezpośrednio po ogłoszeniu wyroku;</p> <p>§ 2. Sąd sporządza uzasadnienie w terminie 3 dni od daty ogłoszenia wyroku.</p> <p>Art. 107 § 1 kpw. Uzasadnienie wyroku sąd odwoławczy sporządza w terminie 7 dni.</p> <p>§ 2. Uzasadnienie wyroku utrzymującego w mocy wyrok sądu pierwszej instancji sporządza się wyłącznie na żądanie strony, złożone w terminie zawitym 7 dni od daty wydania wyroku przez sąd odwoławczy.</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
<p>Art. 517h § 1 kpk. Wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku może być zgłoszony ustnie do protokołu rozprawy lub posiedzenia albo złożony na piśmie w terminie zawitym 3 dni od daty doręczenia wyroku. Wniosek nie pochodzący od oskarżonego powinien wskazywać tego z oskarżonych, którego dotyczy.</p>	
<p>73. Odszkodowanie za niesłuszne pozbawienie wolności itp.</p>	
<p>Rozdział 58 kpk. Odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie oraz niesłuszne stosowanie środków przymusu (art. 552–558 kpk).</p>	<p>Rozdział 20 kpw. Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie (art. 114–116 kpw). Ponadto zgodnie z art. 116 kpw przy rozpoznawaniu roszczeń o odszkodowanie oraz zadośćuczynienie stosuje się odpowiednio przepisy art. 553, art. 556 § 4, art. 557 i art. 558 Kodeksu postępowania karnego.</p>
<p>74. Środki pozakarne</p>	
<p>Nie występują.</p>	<p>Art. 41 kw. W stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.</p> <p>Art. 61 § 1 pkt 2 kpw. Można odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć, także wtedy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) wobec sprawcy zastosowano środek oddziaływania w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi lub ostrzeżenia albo środek przewidziany w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej, a środek ten jest wystarczającą reakcją na wykroczenie.
<p>75. Odmowa wszczęcia postępowania sądowego z powodu zastosowania innej reakcji karnej</p>	
<p>Nie występuje.</p>	<p>Art. 61 § 1 kpw. Można odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć, także wtedy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w sprawie o ten sam czyn, jako mający jednocześnie znamiona przestępstwa i wykroczenia, postępowanie karne zostało już prawomocnie zakończone orzeczeniem skazującym lub toczy się postępowanie karne z oskarżenia publicznego; 2) wobec sprawcy zastosowano środek oddziaływania w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi lub ostrzeżenia albo środek przewidziany w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej, a środek ten jest wystarczającą reakcją na wykroczenie.
<p>76. Umorzenie absorpcyjne</p>	
<p>Art. 11 § 1 kpk. Postępowanie w sprawie o występki, zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 5, można umorzyć, jeżeli orzeczenie wobec oskarżonego kary byłoby oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary prawomocnie orzeczonej za inne przestępstwo, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia.</p> <p>§ 2. Jeżeli kara za inne przestępstwo nie została prawomocnie orzeczona, postępowanie można zawiesić. Zawieszone postępowanie należy umorzyć albo podjąć przed upływem 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie o inne przestępstwo, o którym mowa w § 1.</p> <p>§ 3. Postępowanie umorzone na podstawie § 1 można wznowić w wypadku uchylecia lub istotnej zmiany treści prawomocnego wyroku, z powodu którego zostało ono umorzone.</p>	<p>Art. 61 § 1 pkt 1 kpw. (jak wyżej)</p>

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZESTĘPSTW	PROCEDURA DOTYCZĄCA WYKROCZEŃ
77. Postępowanie mandatowe	
Nie występuje.	Występuje. Art. 2 § 2 kpw. W wypadkach wskazanych w ustawie i na zasadach w niej określonych uprawniony organ może nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego. Rozdział 17 kpw. Postępowanie mandatowe (art. 95–102 kpw).
78. Warunkowe umorzenie postępowania	
<p>Art. 336 § 1 kpk. Jeżeli spełnione są przesłanki uzasadniające warunkowe umorzenie postępowania, prokurator może zamiast aktu oskarżenia sporządzić i skierować do sądu wnioski o takie umorzenie.</p> <p>§ 2. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy art. 332 § 1 pkt 1, 2 i 4–6. Uzasadnienie wniosku można ograniczyć do wskazania dowodów świadczących o tym, że wina oskarżonego nie budzi wątpliwości, a nadto okoliczności przemawiających za warunkowym umorzeniem.</p> <p>§ 3. Prokurator może wskazać proponowany okres próby, obowiązki, które należy nałożyć na oskarżonego i, stosownie do okoliczności, wnioski co do dozoru.</p> <p>§ 4. Do wniosku dołącza się, do wiadomości sądu, listę ujawnionych osób pokrzywdzonych z podaniem ich adresów. Przepis art. 334 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 5. Do wniosku o warunkowe umorzenie postępowania stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące aktu oskarżenia zawarte w rozdziale 40.</p>	Nie występuje.
79. Koszty postępowania	
<p>Dział XIV kpk Koszty procesu. Rozdział 68 (art. 616–622), Rozdział 69. Zwolnienie od kosztów sądowych (art. 623–625), Rozdział 70. Zasądzenie kosztów procesu (art. 626–641).</p>	<p>Dział XIII kpw. Koszty postępowania (art. 117–119).</p> <p>Art. 119 kpw. Do kosztów postępowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 616, art. 617, art. 618 § 1 i 3, art. 618a–618l, art. 619 § 3, art. 623, art. 624 § 1, art. 625–627, art. 630, art. 632a, art. 633–635, art. 636 § 1 i 2, art. 637–639 i art. 641 Kodeksu postępowania karnego, przy czym wydatkami Skarbu Państwa są także wydatki ponoszone w toku czynności wyjaśniających.</p>
80. Termin do wniesienia apelacji	
<p>Art. 445 § 1 kpk. Termin do wniesienia apelacji wynosi 14 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem.</p>	<p>Art. 105 § 1 kpw. Apelację wnosi się na piśmie w terminie 7 dni od daty otrzymania wyroku wraz z uzasadnieniem, chyba że ustawa stanowi inaczej.</p> <p>§ 1a. W wypadku, gdy uzasadnienie wyroku zostało przedstawione wyłącznie w formie ustnej, apelację wnosi się na piśmie w terminie 7 dni od daty otrzymania wyroku wraz z przekładem tego uzasadnienia.</p> <p>Art. 92 § 1 kpw. W postępowaniu przyspieszonym, z zastrzeżeniem art. 92a: (...)</p> <p>6) termin do wniesienia środka odwoławczego wynosi 3 dni i biegnie od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem;</p>

Opracowała
nadkom. Ewa Jakimiuk
Zakład Służby Kryminalnej
Centrum Szkolenia Policji

Numery „Kwartalnika Policyjnego” zawierające dodatki specjalne

W ostatnim czasie Sejm uchwalił kilka ważnych nowelizacji Kodeksu postępowania karnego. Dodatek specjalny do „Kwartalnika Policyjnego” nr 2/2015 zawiera zestawienie zmian w procedurze karnej, które zaczęły obowiązywać od 1 lipca 2015 r.

Dodatek specjalny do „Kwartalnika Policyjnego” nr 3/2015 zawiera porównanie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia obowiązujących w dniu 3 kwietnia 2015 r. ze stanem prawnym na 19 września 2015 r.

Dodatek specjalny do „Kwartalnika Policyjnego” nr 4/2015 zawiera porównanie wybranych instytucji z ustawy Kodeks postępowania karnego oraz ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (stan prawny na 1 października 2015 r.).